

Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Η Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α

ΘΕΜΑ: ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ-ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΑΡΤΑΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΓΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΚΣΥΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΑΥΤΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: Κος ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΜΠΙΣΟΠΟΥΛΟΣ: ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΤΕΙ ΠΑΤΡΑΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ-ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ: ΑΛΠΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ ΤΕΙ ΠΑΤΡΑΣ

ΣΧΟΛΗ Σ.Δ.Ο

ΤΜΗΜΑ: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	1120
----------------------	------

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΙΣΗ - ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
- ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΝΟΜΟΥ ΑΡΤΑΣ
- ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ
- ΟΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ-ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΑΡΤΑΣ (ΕΡΕΥΝΑ ΣΕ ΑΥΤΕΣ)
(ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΔΙΟΙΚΗΣΗ-ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ-ΠΑΡΑΓΩΓΗ-ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ-ΕΚΣΥΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΕΠΙΧ.)
- ΥΔΑΤΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΑΡΤΑΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ
- ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΓΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΝΟΜΟΥ ΑΡΤΑΣ
- ΔΙΚΤΥΟ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΑΡΤΑΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΣΕ ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ (ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ)
- ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ (ΕΤΑΝΑΜ)
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ
- ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΙΣΗ-ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Παρά την μεταπολεμική οικονομική πρόοδο που εκτελέστηκε στη χώρα μας συνολικά, παρατηρεί κανείς έντονες και σαφείς ενδοκεοι-φερειακές ανισότητες στο βιοτικό επίπεδο, στην απασχόληση, στην κάθε είδους υποδομή.

Η διάρθρωση της μεταποιητικής δραστηριότητας στον νομό της Αρτας είναι σε γενικές γραμμές η ακόλουθη.

Μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του 70 η μεταποιητική δραστηριότητα βρίσκεται σε νηριακή σχεδόν κατάσταση. Λειτουργούν υποτυπώ-δώς και με όχι σύγχρονη διαδικασία για την εποχή ελάχιστες μικρού μεγέθους μονάδες κυρίως του κλάδου τροφίμων (γάλατος-κρέατος) και αρκετές βιοτεχνικού χαρακτήρα.

Μια αναπτυξιακή επενδυτική διάθεση παρατηρείται μεταξύ των ετών 1970-80 που εκδηλώνεται με την βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό των υφισταμένων μονάδων του κλάδου των τροφίμων, αλλά και την δημιουρ-γία νέων συναφών με σκοπό την αποδοτικότερη αξιοποίηση των προϊόν-των του πρωτογενή τομέα που βρίσκονται σε σχετική επάρκεια σε διάφορες περιοχές του Νομού Αρτας και γενικά των περιοχών της Ηπείρου, όπως εσπεριδοειδή, κρέας, γάλα.

Μεταξύ των ετών 1970-75 παρατηρείται μια σχετική επιβράδυνση στους ρυθμούς της Βιομηχανικής κυρίως ανάπτυξης σε όλους τους νομούς της Ηπείρου, αφού κατά την διάρκεια αυτού του χρονικού δια-στήματος ιδρύονται περίπου 110 μονάδες με απασχόληση 890 άτομα. Και οι μονάδες αυτές ανήκουν στους παραδοσιακούς κλάδους συμπερι-λαμβανομένης και της Ξυλοβιομηχανίας.

Στην διάρκεια των ετών 1975-1988 ιδρύονται στις περιοχές της Ηπείρου 700 νέες μονάδες που δημιουργούν 4.100 περίπου θέσεις μόνιμης απασχόλησης.

Η θέσπιση των κινητηριακών Νόμων 849/78, 1116/81 και 1262/82 συντελούν σοβαρά στην δημιουργία νέων επενδύσεων.

Παρά τη θέσπιση των παραπάνω Νόμων οι ιδρυόμενες μονάδες είναι μικρού μεγέθους με ποικιλία αντικειμένων δραστηριότητας, εμπορικά όμως προσαρμοσμένες στην τοπική ή το πολύ στην εγχώρια αγορά. Η κατά Νομό κατανομή των παραπάνω μονάδων είναι 45% στο Νομό Ιωαννίνων, 20% στον Νομό Αρτας και επίσης 20% στο Νομό Πρεβέζης και 15% στο Νομό Θεσπρωτίας.

Στο ίδιο χρονικό διάστημα αξιόλογη ποσοτική ανάπτυξη παρουσιάζουν οι κατά Νομούς Συνεταιριστικές οργανώσεις κάθε βαθμού. Τα θεσπιζόμενα κάθε μορφής κίνητρα για τις παραπάνω οργανώσεις είναι σημαντικά.

Παρόλα αυτά η ποιοτική ανάπτυξη και η συμβολή τους στη βιομηχανική παραγωγή δεν θεωρείται επαρκής και η αναμενόμενη. Η συμμετοχή του μεταποιητικού τομέα στο Ακαθάριστο Περιφερειακό Προϊόν από 20,3% περίπου που ήταν το 1978 φτάνει στο 1986 σε περίπου 30%, εάν η συμβολή του στην απασχόληση από 17% περίπου το 1970 φτάνει στο 22,5% το 1979.

Ο Νομός Ιωαννίνων παρουσιάζει ένα αισθητό προβάδισμα έναντι των άλλων Νομών.

Σημειώνεται εδώ ενδεικτικά ότι η απασχόληση στη Βιομηχανία αποτελεί το 4% της συνολικής απασχόλησης της χώρας και θεωρείται ιδιαίτερα χαμηλή.

Η επιτάχυνση της βιομηχανικής ανάπτυξης που αρχίζει από το 1978 οφείλεται κυρία στους αναπτυξιακούς νόμους και κίνητρα που λειτουργούν στην προσκάθεια αποκέντρωσης και ανάπτυξης της περιφέρειας. Σ' όλα αυτά συντελεί και ο κανονισμός 355/77 (FEOGA) που παρέχει κίνητρα στο κλάδο μεταποίησης γεωργικών προϊόντων μέχρι και 50% του κόστους της επένδυσης.

Ο στόχος είναι να ενισχυθούν οι περιοχές της χώρας που έχουν

χαμηλό βιοτικό επίπεδο ή μαστίζονται από υποαπασχόληση και ανεργία.

Η Περιφέρεια της Ηπείρου μετέχει στα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα Δ. Ελλάδος-Πελοποννήσου με διάφορα υποπρογράμματα. Η βιομηχανία έχει προϋπολογισμό 37 δις, τα οποία είναι ακατανέμητα. Μέχρι 31.12.87 είχαν εγκριθεί για υπαγωγή στα ΜΟΠ 4 βιομηχανικές μονάδες ύψους 1.913.000.000 δρχ. εκ των οποίων 3 στο Νομό Αρτας ύψους 1.711.300.000 δρχ. και ένα στο Νομό Πρέβεζας 202.000.000. Τα ΜΟΠ δίνουν την δυνατότητα επιδότησης του έργου που μπορεί να εκμεταλλευτού οι επενδυτές της περιφέρειας για την ίδρυση μεγάλων μονάδων εξαγωγικού προσανατολισμού. Σύμφωνα με στοιχεία που κέρθηκαν από το εμπορικό και βιομηχανικό Επιμελητήριο Αρτας και το Τμήμα Βιομηχανικής Αναπτύξεως Αρτας, στο Νομό Αρτας υπάρχουν και λειτουργούν οι παρακάτω βιομηχανίες και βιοτεχνίες.

A. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ

1. ΙΟΝ ΑΕ : Βιομηχανίες Σοκολατοποιίας
2. ΕΣΠΕΡΙΣ ΑΕ: Βιομηχανία Χυμών.
3. ΚΟΝ ΖΑΚ ΚΟΝΣΕΡΒΟΠΟΙΙΑ ΖΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Α.Ε.
Βιομηχανία Επεξεργασίας Γεωργικών Προϊόντων.
4. ΒΙΚΗ Α.Ε.: Βιομηχανία Κρέατος ΗΠΕΙΡΟΥ.
5. ΑΡΤΑΙΚΗ ΑΕ: Βιομηχανία Σκυροδέματος.
6. ΒΙΟΜΠΕΤΟΝ Α.Ε.: " "
7. Σ.Α. ΜΠΑΝΤΑΛΟΥΚΑΣ Α.Β.Ε.Α.: Βιομηχανία Ψύχους.
8. ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΜΟΣ Αρτας: Παραγωγή και επεξεργασία πουλερικών.

B. ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ

1. ΒΕΚΚΟ Α.Ε.: Βιοτεχνία Επεξεργασίας Κρέατος.

2. Ελαιοκομικός Συν/σμός Κομποτίου: Επεξεργασία και Πώληση Ελαιών.
3. Συν/σμός Παραγωγής-Επεξεργασίας και Πωλήσεως Φουντουκίων Κιρκιζατών.
4. ΒΕΥ Α.Ε.: Βιοτεχνία Επεξεργασίας Ψαριών.
5. Ιωάννης Μποχώτης και Σία Ο.Ε.: Βιοτεχνία Ζαχαρ/κής.
6. Βασ. Σαπλαούρας και Σία Ο.Ε.: Εργαστήριο Ζαχαροπλαστικής.
7. ΩΚΕΑΝΟΣ ΑΒΕ: Βιοτεχνία Επεξεργασίας Ιχθυοφών.
8. Δημήτριος Νικολάου και Σία Ο.Ε.: Εμπόριο και Βιοτεχνία Ζωοτροφών.
9. Ένωση Ποτοποιών Αρτας Α.Β.Ε.Ε.
10. ΕΛΚΑ ΟΕ: Ελληνική Κεραμοποιία.
11. Αγροτικός Συν/σμός Επεξεργασίας και Πωλήσεως Βοσείμων Ελαίων Πέτα Αρτας.
12. Σ. Αραβανής Ε.Ε.: Βιοτεχνία Πλαστικών.

Ακόμη στον Νομό της Αρτης λειτουργούν ως βιοτεχνίες (μικρής παραγωγής) είκοσι ένα (21) τυροκομεία, επτά (7) βιοτεχνίες ετοιμών ενδυμάτων, δέκα (10) υφαντουργεία, τρεις (3) βιοτεχνίες λαϊκής τέχνης, δύο (2) βιοτεχνίες στοματίων.

Ακόμη υπάρχουν και λειτουργούν εννέα (9) βιοτεχνίες μεταλλικών κατασκευών, δέκα οκτώ (18) βιοτεχνίες ξύλου και πέντε (5) βιοτεχνίες επεξεργασίας μαρμάρων.

Οι περισσότερες πρώτες ύλες από τις πιο πάνω βιοτεχνίες από τις γειτονικές περιοχές της Αρτας.

Εξαιρέση αποτελούν τα μέταλλα, όπου προέρχονται από διάφορες βιομηχανίες μετάλλου της Ελλάδος, η ξυλεία που προέχεται από χώρες του εξωτερικού αλλά και από διάφορες πόλεις της Ελλάδας και τα μάρμαρα που προέχονται από την Πεντέλη αλλά και από διάφορες περιοχές των Ιωαννίνων.-

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΑΡΤΑΣ

Στη συνέχεια της εργασίας αναφέρονται οι σημαντικότερες βιομηχανίες και βιοτεχνίες που υπάρχουν και λειτουργούν στις περιοχές της Αρτας.

Δίνονται αξιόλογα στοιχεία, σχετικά με τον τρόπο οργάνωσης, λειτουργίας, τις πρώτες ύλες, την διαδικασία επεξεργασίας των πρώτων υλών για παραγωγή κύριων προϊόντων, την κατεύθυνση των προϊόντων, τις διανομές αυτών, την οργάνωση των πωλήσεων.

Ακόμη δίνονται οι σκοποί αυτών των βιομηχανιών-βιοτεχνιών, στοιχεία επίσης σχετικά με την απασχόληση, τον ανταγωνισμό που υπάρχει, τον εκσυγχρονισμό και τα μέτρα που παίρνουν για το σκοπό αυτό.

Όλα τα παρακάτω στοιχεία, προέκυψαν μετά από έρευνες που έγιναν στις επιχειρήσεις αυτές, με δικιά μου παρουσία σ' αυτές τις επιχειρήσεις και με συναντήσεις που είχα με ανώτατα και διευθυντικά στελέχη αυτών των επιχειρήσεων.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΡΕΑΤΟΣ ΗΠΕΙΡΟΥ : ΒΙΚΗ Α.Ε.

Μία από τις πιο μεγαλύτερες βιομηχανίες στην περιοχή της Αρτας είναι η ΒΙΚΗ.

Κύριος μέτοχος και διευθύνων σύμβουλος είναι ο κ. Παπαγιάννης έχοντας το 75% των μετοχών της εταιρείας.

Η παραπάνω βιομηχανία λειτουργεί εδώ και 13 χρόνια με μεγάλη επιτυχία και βρίσκεται σε απόσταση λίγων χιλιομέτρων από το κέντρο της Αρτας σε μια γεωγραφική θέση κατάλληλη, όσον αφορά την λειτουργία και την εμπορική της δραστηριότητα.

Ός πρώτη ύλη χρησιμοποιείται το κρέας, το οποίο είναι χοιρινό και βοδινό.

Περισσότερο χρησιμοποιείται το χοιρινό κρέας, το οποίο είναι

ντόπιο, ενώ το βοδινό κρέας εισάγεται λόγω της έλλειψής του. Η Βιομηχανία αυτή έχει στην κατοχή της χοιροστάσιο σε απόσταση 20 χ.μ. αποτελούμενο από 600 χοιρομητέρες.

Υπολογίζεται ότι σφάζονται ετησίως 10.000 χοιρινά, από τα οποία τα περισσότερα αγοράζονται από άλλες χοιροτροφικές μονάδες της περιοχής και κατόπιν σφάζονται σε σφαγεία ιδιόκτητα της ΒΙΚΗ. Μέρος αυτών των κρεάτων διατίθενται στην αγορά σαν νωπό κρέας και σαν καρέ (χωρίς ωμοπλάτη, κεφάλι, λίπος, δέρμα).

Ετσι το μεγαλύτερο μέρος των κρεάτων μεταποιείται και παρασκευάζονται τα αλλαντικά (ζαμπόν, λουκάνικα, σαλάμια κλπ.).

Η αναλογία στα αλλαντικά είναι: 1/3 χοιρινό κρέας, 1/3 βοδινό και 1/3 λίπος.

Η εισαγωγή του βοδινού κρέατος γίνεται από την Γερμανία, Ολλανδία και την Δανία.

Γίνεται κτηνιατρικός έλεγχος από το Νομοκτηνιατρείο Πρεβέζης, από έναν κτηνίατρο που βρίσκεται στο εργοστάσιο και από έναν ακόμη κτηνίατρο που βρίσκεται στο χοιροστάσιο. Τα προϊόντα που παράγονται τηρούν τις προδιαγραφές της Ε.Ο.Κ.

Προς το παρόν εξαγωγές δεν γίνονται, αλλά προβλεπεται να γίνουν σε λίγα χρόνια, με την επέκταση του εργοστασίου και τον διπλασιασμό του σε μηχανήματα, παραγωγή και την δημιουργία νέων τμημάτων.

Τα τμήματα που υπόσχουν και αναλαμβάνουν έντονη δραστηριότητα είναι:

1. Διευθύνων Σύμβουλος, διεύθυνσης.
2. Οικονομική διεύθυνσης.
3. Γραμματεία.
4. Τμήμα μηχανογράφησης.
5. Τμήμα εποπτείας.

6. Διεύθυνση προμηθειών.

7. Τεχνική διεύθυνση: πλήρες συνεργείο για τα μηχανήματα του εξοπλισμού.

8. Διεύθυνση παραγωγής.

Η Διεύθυνση αυτή έχει στην κατοχή της και τον έλεγχό της τα εξής επιμέρους τμήματα.

α. Σφαγείο

β. Αποστέωση: διαχωρισμός των μυϊκών μαζών από τα οστά. Γίνονται ταξινόμηση κρεάτων, καθαρισμός αυτών και προετοιμασία τους.

γ. Τμήμα ζαμπόν, όπου γίνεται η συσκευασία σε κουτιά.

δ. Τμήμα αλλαντοποιείου.

Ακόμη υπάρχουν ως μορφές φυγείων, αποθήκες νωπών κρεάτων, ετοιμών προϊόντων, ετοιμών υλών και ετοιμών αλλαντικών.

Τώρα όσον αφορά τις πωλήσεις, υπάρχει οργανωμένο δίκτυο πωλήσεων σε όλη την Ελλάδα.

Διαθέτει και αντιπροσώπους σε όλη την Ελλάδα προκειμένου να αυξήσει τις πωλήσεις της με επιτυχία.

Ο ανταγωνισμός με άλλες επιχειρήσεις ίδιας παραγωγής είναι μικρός θεωρείται, ως η τέταρτη επιχείρηση σε δύναμη σε όλη την Ελλάδα που αφορά τις αλλαντοποιήσεις. Απασχολούνται 180 άτομα στο εργοστάσιο και 20 άτομα στο χοιροστάσιο.

Θεωρείται μία από τις πιο σύγχρονες επιχειρήσεις στην Ελλάδα και με τον διπλασιασμό του εργοστασίου που προβλέπεται να γίνει σε 1,5 χρόνο θα ακολουθηθεί ένας πρότυπος τρόπος παραγωγής και λειτουργίας.

Σχετικά με την ρύπανση του περιβάλλοντος δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα.

Γίνεται βιολογικός καθαρισμός με το σύστημα της καθίζησης και οξυγόνοσης.

Υπόκειται δεξαμενή καθιζήσεως και απομάκρυνσης στερεών από την επιφάνεια, κατόπιν γίνεται η οξυγόνοση και στο τέλος η χλωρίωση.

ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΟΣ-ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΡΤΑΣ

Ένας από τους μεγαλύτερους πτηνοτροφικούς συνεταιρισμούς στην Ελλάδα αποτελεί ο παραπάνω συνεταιρισμός.

Έχει σαν έδρα του, τον περιφερειακό νομό Αρτας, ιδρύθηκε το 1966 αποτελεί συνεταιριστική οργάνωση με το νόμο 1541/85 και το καταστατικό 78/317186 που ισχύει με απόφαση του Ειρηνοδικείου.

Ασχολείται με την σφαγή-επεξεργασία-τυποποίηση και εμπορία των πτηνών, που προσκομίζονται από τα μέλη του.

Εκτρέφει σε ειδικές εγκαταστάσεις πτηνά, εκολλάπει τα παραγόμενα αυγά από όπου παράγονται νεοσοί και οι οποίοι διανέμονται στα μέλη του συνεταιριστού.

Όλες τις απαραίτητες ύλες για την εκτροφή των πτηνών τις εφοδιάζει ο φορέας, δηλ. ο συνεταιρισμός στα μέλη του.

Ακόμη διαθέτει ιδιόκτητο εργοστάσιο ζωοτροφών, πτηνοτροφικά κτίρια όπου ανέρχονται σε 150.000 τετραγωνικά μέτρα.

Έχει ως μέλη του 130 άτομα και η συνολική ευθύνη αυτών είναι 600.000.000 δραχμές.

Απασχολούνται 120 άτομα ως μόνιμοι και 30 εποχιακοί, ανάλογα τις ανάγκες εκμεταλλεύσεως.

Η ετήσια παραγωγή ανέρχεται σε 6.000 τόνους κρέατα-πτηνών, τα οποία διατίθενται στην αγορά με τις μορφές φρέσκων και κατεψυγμένων.

Υπόκειται συρίγγα κατάψυξης και θάλαμος συντηρήσεως για την διατήρηση των κρεάτων που παράγονται και τα αποθέματα που αφήνονται.

Τα προϊόντα διατίθενται στις αγορές Αρτας-Πρεβέζης-Τοίπολης-Αθήνας-Θεσσαλονίκης, έχοντας ένα οργανωμένο δίκτυο πωλήσεων.

Στους κοντινούς νομούς γίνεται διανομή με ιδιόκτητα φορτηγά υγεία και καλύπτουν χωρίς πρόβλημα όλη την αγορά.

Στην Αθήνα υπάρχει πρατήριο, ενώ στις υπόλοιπες περιοχές οι πωλητές γίνονται με αντιπροσώπους.

Η ποιότητα των προϊόντων ελέγχεται καθημερινώς, εκτός από τον συνεταιρισμό και από την αρμόδια Κτηνιατρική Υπηρεσία του νομού. Αξιοσημείωτο είναι ότι μέχρι τώρα δεν έχει προκύψει κανένα απολύτως πρόβλημα.

Όσο αφορά τις τιμές των προϊόντων, δεν υπάρχει διατίμηση αυτών, ελέγχεται αγορανομικά για τα υπερβολικά κέρδη.

Τα περιθώρια κέρδους για τους χονδρέμπορους είναι 7% έως 8%. Παρατηρείται σε σχέση με τους ανταγωνιστές μια αρμονική σχέση που μπορεί να θεωρηθεί σαν συνεργασία.

Πρόθεση του συνεταιρισμού είναι η κατάργηση του χονδρεμπορίου και η απευθείας επαφή με τον πελάτη.

Η προβλεπόμενη ζήτηση στην Ελλάδα είναι 11 κιλά κατά άτομο ετήσια ενώ στην ΕΟΚ είναι 20 κιλά κατ'άτομο.

Εξαγωγές προς στιγμή ο συνεταιρισμός δεν πραγματοποιεί, αλλά προβλέπεται σε λίγα χρόνια να γίνουν σε χώρες της ΕΟΚ.

Το κρέας των πουλερικών επιδοτείται από το κράτος κατά 600 δραχ. το κιλό.

Σκοπός του παραπάνω πτηνοτροφικού συνεταιρισμού είναι η από κοινού εκτροφή, συγκέντρωση, επεξεργασία των πτηνοτροφικών προϊόντων και η τροφοδότησή τους με τις απαιτούμενες ποσότητες πρώτων και βοηθητικών υλών για την εκτροφή των πουλερικών.

Υποχρεώνεται να παρέχει επιστημονικές υπηρεσίες απέναντι στα μέλη του για την καλύτερη ποιοτική και ποσοτική παραγωγή.

Οι προοπτικές για το μέλλον είναι πολύ ευνοϊκές. Έχει σαν σκοπό

του ο συνεταιρισμός να αυξήσει το μερίδιο αγοράς που είναι τώρα 8%, να μειώσει το κόστος παραγωγής εισάγωντας νέα τεχνολογία και να βοηθήσει την αύξηση της παραγωγικότητας των ενοικιαζομένων με εξειδίκευση.

Ακόμη στις προθέσεις του είναι να γίνουν μεγάλες επενδύσεις, αφού είναι δυνατό έχοντας κερδοφόρα αποτελέσματα. Ως πρόθεσή του είναι ακόμη η περισσότερη επεξεργασία των προϊόντων, γι' αυτό και εισήχθηκε στον νόμο 375.

Επίσης έχει ενταχθεί με το νόμο 1262, στις εκμεταλλεύσεις φαρμακοποιείου πατρογονικών και βρίσκεται σε αναμονή λόγω των πολιτικών εξελίξεων.

Σχετικά με την μόλυνση και ρύπανση του περιβάλλοντος είναι η πρώτη επιχείρηση στην Αρτα που πρόβλεψε ότι η παραγωγή θα έχει και κοινωνικό κόστος. Δημιούργησε γι' αυτό βιολογικό καθαρισμό, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που αρμόζουν και δεν αντιμετωπίζει κανένα πρόβλημα τόσο από τις αρμόδιες υπηρεσίες που τον ελέγχουν όσο και από τα γειτονικά χωριά που υπάρχουν, γύρω από τον χώρο εγκατάστασης της επιχείρησης.

Στηρίζεται στην συνεταιριστική έννοια.

ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΚΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΟΜΠΟΤΙΟΥ: 'Η ΠΡΟΔΟΣ'

Ο παραπάνω συνεταιρισμός αποτελεί μια βιοτεχνία επεξεργασίας βρωσίμων ελαίων, στην περιοχή ΚΟΜΠΟΤΙ, σε απόσταση 10 χιλιομέτρων από την πόλη της Αρτας.

Είναι από τους πιο σύγχρονους συνεταιρισμούς, όσο αφορά το είδος του δηλ. την επεξεργασία των ελαίων.

Περιλαμβάνει 645 συνεταιριστές από τον νομό Αρτας και ιδρύθηκε το 1977.

Οι πρώτες ύλες: οι ελιές δηλ. αγοράζονται από τους παραγωγούς-

συνεταιρικούς σε ικανοποιητικές τιμές (σχέση με άλλους συνεταιρισμούς ή ιδιώτες εμπόρους), κατόπιν τις επεξεργάζεται, τις συσκευάζει και τις πουλά.

Υπόκειται διαχωρισμός της ελιάς σε: πράσινη-μαύρη-ξανθή και καλαμών. Με την παραλαβή και αγορά των ελιών από το συνεταιρισμό, αρχίζει η διαδικασία της επεξεργασίας.

Για τις ξανθές και μαύρες ακολουθείται η εξής διαδικασία: Γίνεται η τοποθέτηση αυτών μέσα σε μεγάλες δεξαμενές νερού προκειμένου να γίνει η εκπίκρυνση. Διατηρούνται εκεί από μια εβδομάδα μέχρι 10 μέρες και μετά τοποθετούνται σε άλλες δεξαμενές που έχουν αλατόνερο με πυκνότητα 10 βαθμών.

Για τις πράσινες, η εκπίκρυνση γίνεται με καυστικό νάτριο (σόδα) και τοποθετούνται μετά την εκπίκρυνση σε δεξαμενές άλμης (αλατόνερο) με πυκνότητα 8 βαθμών.

Στην συνέχεια έχουμε την συσκευασία των ελιών σε πλαστικά ή λευκοσίδηρα δοχεία. Τοποθετούνται σε δοχεία 3 κιλών, 5, 50 και 130 κιλών. Υπολογίζεται ότι συσκευάζονται 8.000 κιλά ημερησίως, παρόλο ότι υπάρχει η δυνατότητα επεξεργασίας και συσκευασίας 2.500 τόνων την ημέρα.

Αυτό γίνεται, γιατί υπάρχει τα τελευταία χρόνια χαμηλή παραγωγή λόγω των καιρικών συνθηκών.

Μετά την επεξεργασία και συσκευασία, γίνεται η πώληση των ελιών. Το 60% γίνεται εξαγωγή ενώ το υπόλοιπο 40% διατίθεται στο εσωτερικό της χώρας.

Στο εξωτερικό οι πωλήσεις γίνονται στην Ιταλία, στις Αραβικές χώρες και στη Γιουγκοσλαβία.

Εξάγονται απευθείας από το συνεταιρισμό και ο τρόπος πληρωμής γίνεται με άνοιγμα ανέκλιτης πίστωσης 60 ημερών. Στο εσωτερικό

οι πωλήσεις γίνονται συνήθως με επιταγή 60 ημερών, εγγυητική επιστολή Τραπέζης ή μετρητής. Το κλείσιμο παραγγελίας γίνεται με δύο τρόπους:

1ος: με τιμές FON: κατά τον οποίο υποχρεώνεται ο αγοραστής να παραλάβει τα εμπορεύματα (ελιές) στις εγκαταστάσεις του συνεταιρισμού και επιβαρύνεται τα μεταφορικά.

2ος: με τιμές TSIF: κατά τον οποίο ο συνεταιρισμός υποχρεώνεται να παραδώσει τα εμπορεύματα, στον τόπο ή κατάσταση του αγοραστή με μεταφορικά του συνεταιρισμού.

Όπως τονίσθηκε παραπάνω ο συνεταιρισμός ιδρύθηκε το 1977, οι εγκαταστάσεις του κατασκευάσθηκαν το 1979 και επεκτάθηκαν το 1983 με επιδότηση από το νόμο 1262 και τον κανονισμό 355/77 της ΕΟΚ.

Σκοπός του η ασφάλιση του εισοδήματος συνεταιριών μελών και των υπολοίπων παραγωγών της περιοχής και η τόνωση της εθνικής οικονομίας.

Έχει 15 άτομα ως μόνιμο προσωπικό και 20 άτομα ως εποχιακά οι οποίοι είναι και συνέταιροι, δουλεύουν εκ περιτροπής δηλ. αλλάζουν κάθε δύο μήνες.

Το κράτος πριμοδοτεί τις εξαγωγές του συνεταιρισμού. Αυτή η πριμοδότηση διαμορφώνεται κάθε χρόνο με τις τιμές πώλησης.

Εφέτος ανέρχεται η πριμοδότηση σε 15% επί της τιμής FON.

Υπολογίζεται για το 1989-90 να γίνουν εξαγωγές 790 τόνων και 480 τόνοι θα διατεθούν στο εσωτερικό της χώρας.

Οι τιμές πώλησης και αγοράς, καθορίζονται από την ελαιουργική η οποία είναι η κεντρική κλαδική συνεταιριστική οργάνωση των ελαιοπαραγωγών, όπου καθορίζεται και η γενική πολιτική της αγοράς των πρώτων υλών και των πωλήσεων.

Τα τμήματα που υπάρχουν είναι:

- α) Διεύθυνση
- β) Λογιστήριο
- γ) Τμήμα παραγωγής
- δ) Τμήμα εμπορίας.

Όσο αφορά την μόλυνση του περιβάλλοντος, η παραπάνω βιοτεχνία δεν δημιουργεί το παραμικρό πρόβλημα. Το νερό, το αλάτι και οι χρωστικές ουσίες από τις ελιές, δαναφώνονται ελεύθερα προς το περιβάλλον αλλά περιορίζονται και καταλήγουν σε βόθρους.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στην περιοχή της Αρτας υπάρχει ένας ακόμη παρόμοιος συνεταιρισμός στην θέση ΠΕΤΑ αλλά είναι μικρότερης δυναμικότητας και λιγότερο σύγχρονος.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ-ΕΣΠΕΡΙΣ ΑΕ

Μία ακόμη μεγάλη βιομηχανία στο νομό Αρτας είναι η ΕΣΠΕΡΙΣ, βρισκόμενη στην τοποθεσία ΜΑΡΑΘΙ και σε απόσταση 4 χιλιομέτρων από το ιστορικό γεφύρι της Αρτας.

Κύριοι μέτοχοι της εταιρείας είναι η Αγροτική Τράπεζα, έχοντας το 60% των μετοχών και η Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Αρτας-Φιλιππιάδος το υπόλοιπο 40%.

Αντικείμενο εκμετάλλευσης είναι η επεξεργασία πορτοκαλιών, γκρέιπ-φρουτ και άλλων φρούτων, κι εσπεριδοειδών.

Με την επεξεργασία φρούτων και εσπεριδοειδών έχουμε την παραγωγή:

- α) συμπικνωμένου χυμού πορτοκαλιού
- β) παραγωγή ζωοτροφών
- γ) αιθερίων ελαίων.

Το μεγαλύτερο μέρος του συμπικνωμένου χυμού φεύγει στην αγορά και ένα μικρότερο μέρος αυτού συσκευάζεται σε χάρτινη συσκευασία και βγαίνει στο εμπόριο ως φυσικός χυμός. Έχουμε έτοιμη την

tetrapric αουπτική συσκευασία.

Αφού γίνει η συγκέντρωση των εσπεριδοειδών στο εργοστάσιο, κατό-
πιν αγοράς αυτών από τους παραγωγούς τους γίνεται η εγχύωση-
συμπύκνωση χυμού- κατάψυξη αυτού.

Η επεξεργασία των εσπεριδοειδών είναι εποχιακή, ενώ η αουπτική
συσκευασία λειτουργεί όλο το χρόνο.

Υπάρχει η δυνατότητα χυματοποίησης 30 τόννων φρούτων την ώρα
και η συσκευασία 6.000 κουτιών την ώρα, περιεχομένου ενός λίτρου
και 6.000 κουτιών την ώρα των 250 GR.

Από τις φλούδες των εσπεριδοειδών παράγονται οι ζωτροφές και το
αιθέριο έλαιο, τα οποία και συσκευάζονται στο εργοστάσιο.

Η ΕΣΠΕΡΙΣ έρχεται σε συνεργασία με άλλα εργοστάσια, στα οποία
προσφέρει συμπυκνωμένο χυμό ποτοκαλιού για παραέρα μεταποίηση,
όπως εμφιάλωση αναψυκτικών.

Ακόμη συνεργάζεται με την ΕΛΒΙΖ (Ελλην. Βιομηχανία Ζωοτροφών)
πουλώντας σ' αυτή ζωτροφές κατεργασμένες ή ακατέργαστες.

Η ΕΣΠΕΡΙΣ, η οποία ελέγχεται και βοηθείται από την Αγροτική Τρά-
πεζα έχει οργανωμένα δίκτυα πωλήσεως των παραγόμενων προϊόντων.

Έχει διεισδύσει σε όλες τις αγορές της Ελλάδας μέσω της διαφήμι-
σης στην τηλεόραση, την άριστη ποιότητα των προϊόντων και τους
αντιπροσώπους της σε όλη την Ελλάδα.

Ένα μέρος των παραγόμενων προϊόντων της διατίθεται και στο εξω-
τερικό, σε χώρες της Ανατολής, Βαλκανίων και στη Ρωσία.

Η οργανωτική δομή της επιχείρησης είναι η εξής:

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ (5μελή)

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΜΠΟΡΙΑΣ

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ αποτελείται από:

- α) Λογιστήριο
- β) Τμήμα προμηθειών-αποθήκης
- γ) Γραφείο προσωπικού
- δ) Γραμματεία.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ αποτελείται από το διευθυντή του τμήματος αυτού και το χημείο, όπου γίνεται ο ποιοτικός έλεγχος.

Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ αποτελείται από το τμήμα αουπτικής συσκευασίας - το τμήμα συντήρησης μηχανικού εξοπλισμού.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΜΠΟΡΙΑΣ δεν έχει δικά της τμήματα, ασκείται περισσότερο από τον Γενικό διευθυντή. Η ΕΣΠΕΡΙΣ, ξεκίνησε το 1963 έως ένα μικρό εργοστάσιο κονσερβοποιείας και με την πάροδο του χρόνου αύξησε τις εγκαταστάσεις, διαφοροποίησε το αντικείμενο εκμετάλλευσης, και έγινε μιας από τις πιο σύγχρονες οικονομικές μονάδες της Ηπείρου.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα τελευταία πέντε χρόνια έγιναν επενδύσεις ύψους 1,5 δραχμών για να βελτιώσει και να αυξήσει την παραγωγή, την ποιότητα των επεξεργαζόμενων προϊόντων και να αντέξει τον ανταγωνισμό που υπάρχει.

Απασχολούνται 32 άτομα ως μόνιμα και προσλαμβάνει κατά τους χειμερινούς μήνες ένα ακόμη αριθμό εργαζομένων, ανάλογα τις ανάγκες. Με το τέλος της επενδύσεως, πρόβλεψαν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος από την ρύπανση.

Όλα τα απόβλητα συμπυκνώνονται και ανακυκλώνονται χωρίς να παρουσιάζεται κανένα πρόβλημα αφού γίνεται βιολογικός καθαρισμός με σύγχρονα μηχανήματα.

Αναφέροντας όλα τα παραπάνω, συνοψίστηκε μια ακόμη εικόνα λειτουργίας και δραστηριότητας, μιας από τις πιο μεγαλύτερες βιομηχανικές επιχειρήσεις στον νομό της Αρτας.

ΙΟΝ ΑΕ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΑΡΤΑΣ

Ένα ακόμη μεγάλο εργοστάσιο στην περιοχή της Αρτας, είναι το γνωστό της ΙΟΝ.

Διαφοροποιείται από αυτό της ΙΟΝ που βρίσκεται στην Αθήνα στο αντικείμενο της παραγωγής.

Στην Αρτα το εργοστάσιο της ΙΟΝ ασχολείται και έχει ως αντικείμενο παραγωγής: γκοφρέτες με επικάλυψη σοκολάτας.

Το εργοστάσιο της ΙΟΝ στην Αθήνα ασχολείται με την παραγωγή, συσκευασία και μόνο της σοκολάτας και καραμέλας που διατίθενται στην αγορά με την γνωστή φίρμα ΙΟΝ.

Το εργοστάσιο αυτό στην Αρτα όπως τονίστηκε και πιο πάνω παρασκευάζει γκοφρέτες με επικάλυψη σοκολάτας.

Ως πρώτες ύλες χρησιμοποιούνται: κακάο-ζάχαρη-αλεύρι-βούτυρο-κακάο-γάλα-αμυγδαλοψυχα και φουντουκόψυχα.

Η σοκολάτα είναι προϊόν μιας εξαιρετικά πολύπλοκης διαδικασίας.

Για την παρασκευή της χρειάζεται μεγάλη κείρα, πολλή φροντίδα και ιδιαίτερη προσοχή σε όλα τα στάδια παραγωγής - που γίνεται σε τεράστιους χώρους με αυτόματες μηχανικές εγκαταστάσεις υψηλής τεχνολογίας.

Όλα τα υλικά πρέπει να είναι πρώτης ποιότητας και οι κακαοβάλανοι (σπόροι) καλοδιαλεγμένοι.

Σε πρώτο στάδιο οι κακαοβάλανοι συγκεντρώνονται σε ειδικά μηχανήματα και από εκεί μεταφέρονται αυτόματα στις μηχανές καθαρμού, όπου κάθε ξένο σώμα απομακρύνεται αμέσως με πεπιεσμένο αέρα. Ακολουθεί το καβούρντισμα, το ξεφλούδισμα και ο τεμαχισμός

του καρπού.

Οι διάφορες ποικιλίες συνδυάζονται κατάλληλα και το "χαομάνι" πολτοποιείται και αποσπάζεται σε θερμοαϊνόμενες μεταλλικές δεξαμενές.

Ο πολτός, που πρόκειται να γίνει σοκολάτα, προωθείται σε αναμικτήρες για να προστεθούν σ' αυτόν και άλλα συστατικά, όπως ζάχαρη, γάλα, βούτυρο κακάο κλπ.

Υστερα γίνεται το σαφινάρισμα και ο πολτός μετατρέπεται σε λεπτή σκόνη, από ειδικά μηχανήματα που λέγονται πεντακύλινδρα.

Το επόμενο στάδιο είναι το "κουσάρισμα". Η σκόνη της σοκολάτας μεταφέρεται σε μεγάλα θερμοαϊνομενα δοχεία, τις κότσες, όπου -με περιστροφή- λιώνει οιγά-οιγά σχηματίζοντας ένα ευωδιαστό καφετί μίγμα.

Χύνεται στα καλούπια και προσθέτονται αμύγδαλα, αν πρόκειται για σοκολάτα αμυγδάλου ή γεμίζεται, αν πρόκειται για γεμιστή.

Οι γεμάτες φόρμες περνάνε στους φυκτικού θαλάμους, τα πλακίδια της σοκολάτας παγώνουν και βγαίνοντας από τις φόρμες συσκευάζονται στις αυτόματες τυλικτές μηχανές.

Κατά αυτό τον τρόπο γίνεται η διαδικασία επεξεργασίας των κόκων κακάου (συλλέγονται απ' τα κακαόδεντρα) σε μίγμα σοκολάτας.

Οι κόκοι κακάου, προέχονται από χώρες θερμές και υγρά κλίματα, όπως η Γκάνα, Νιγηρία, το Καμερούν, την Ακτή του Ελεφαντοστού και τη Βραζιλία.

Το εργοστάσιο στην Αρτα της ΙΟΝ λειτουργεί από το 1974, έχοντας 16 χρόνια επιτυχημένης δραστηριότητας.

Παρασκευάζονται γκοφρέτες με επικάλυψη σοκολάτας, σε κουτιά 20 τεμαχίων, τα οποία κουτιά συσκευάζονται στο εργοστάσιο.

Η μηνιαία ποσοτική παραγωγή είναι 370 τόνοι σοκολάτας.

Η πώληση των προϊόντων γίνεται αποκλειστικά σε έναν και μόνο αντιπρόσωπο.

Αυτός έχει δικά του κέντρα διανομών σε Αθήνα-Θεσσαλονίκη-Βόλο. Ο αποκλειστικός αυτός αντιπρόσωπος, έχει δική του εταιρεία διανομής προϊόντων μόνο για το εσωτερικό. Στο εξωτερικό οι εξαγωγές γίνονται αποκλειστικά και μόνο από την ΙΟΝ.

Οι εξαγωγές γίνονται με καράβια ή κοντέινερσ, μεταφορές κουβουκλείων αυτοκινήτων.

Ολα αυτά αποτελούν την πολιτική και την στρατηγική που εφαρμόζει η ΙΟΝ στον τομέα των πωλήσεων. Κατά την παραγωγική διαδικασία, εφαρμόζεται ο ποιοτικός έλεγχος (επιτόπιος έλεγχος), αλλά και μετά την παραγωγική διαδικασία πραγματοποιείται χημικός έλεγχος από χημικούς του εργοστασίου.

Αυτό δείχνει το βάρος που δείχνουν οι υπεύθυνοι του εργοστασίου στην ποιότητα προκειμένου να διατηρήσουν την εμπιστοσύνη που έχουν αποκτήσει, απέναντι στο καταναλωτικό κοινό.

Στην παραπάνω εταιρεία απασχολούνται 200 άτομα, τα οποία είναι όλα μόνιμα.

Η εταιρεία διακόπτει τις εργασίες της για λίγο καιρό κατά τους καλοκαιρινούς μήνες και αυτό γίνεται λόγω της μειωμένης κυκλοφορίας σοκολατοειδών προϊόντων την εποχή αυτή.

Στους καλοκαιρινούς μήνες τα αποθέματα, που είναι λίγα, διατηρούνται σε ψυκτικούς χώρους.

Ετσι περιορίζονται στην μη ύπαρξη μεγάλων αποθεμάτων, λόγω της ευαισθησίας της σοκολάτας απέναντι στη ζέση και στη μικρή κυκλοφορία κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

Σκοποί της εταιρείας είναι καθαρά κερδοσκοπικοί, εμπορικοί, η θετική συμβολή της στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας και η

απασχόληση ενός μεγάλου αριθμού εργαζομένων. Θεωρείται για τα ελληνικά δεδομένα μια από τις σύγχρονες επιχειρήσεις που υπάρχουν. Το περιβάλλον και η γειτονική περιοχή που βόσκειται το εργοστάσιο, δεν αντιμετωπίζει κανένα πρόβλημα μόλυνσης ή ρύπανσης, αφού υπάρχουν ειδικά φίλτρα που ελέγχουν τα καυσαέρια.

Στην συνέχεια παρατίθεται ένα οργανόγραμμα, από όπου φαίνονται τα τμήματα του εργοστασίου.

ΚΟΝΣΕΡΒΟΠΟΙΙΑ ΖΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Α.Ε. ΚΟΝ-ΖΑΚ Α.Ε.

Η ΚΟΝ-ΖΑΚ, βρίσκεται στην τοποθεσία, ΣΕΛΛΑΔΕΣ ΑΡΤΑΣ και σε απόσταση 9 χ.μ. από την πόλη της Αρτας.

Καλύπτεται από ιδιόκτητη έκταση 30 στρεμμάτων και είναι η μοναδική στην Ηπειρο που μπορεί να ανταγωνιστεί την ΕΣΠΕΡΙΣ Α.Ε., αφού και οι δύο έχουν σχεδόν το ίδιο αντικείμενο εκμετάλλευσης. Οι πρώτες ύλες είναι: α) τα εσπεριδοειδή που προέρχονται από τους παραγωγούς του Ν.Αρτας και β) ροδάκινα-βερύκοκα προερχόμενα από παραγωγούς της Δ.Μακεδονίας.

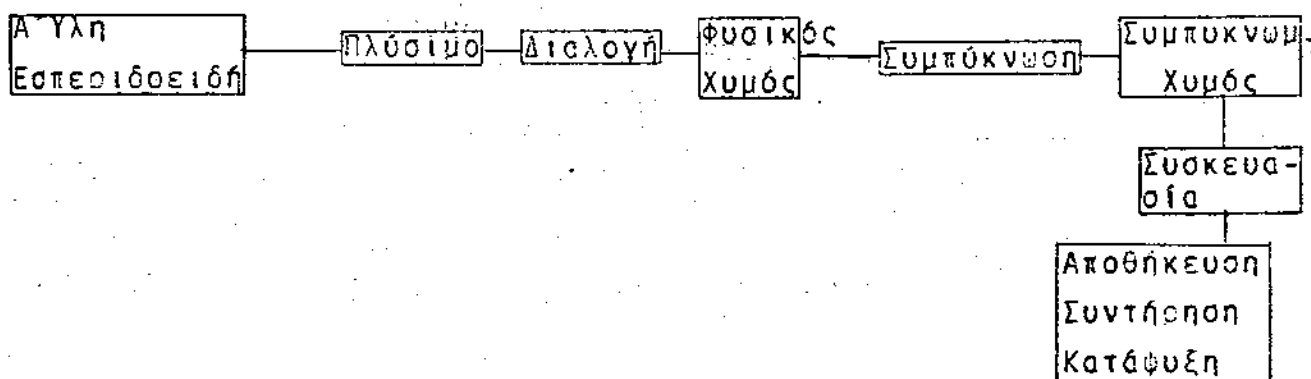
Αντικείμενο παραγωγής είναι: α) η επεξεργασία Εσπεριδοειδών προς παραγωγή συμπυκνωμένου χυμού.

β) η επεξεργασία ροδακίνου και βερύκοκου προς παραγωγή κομπότας.

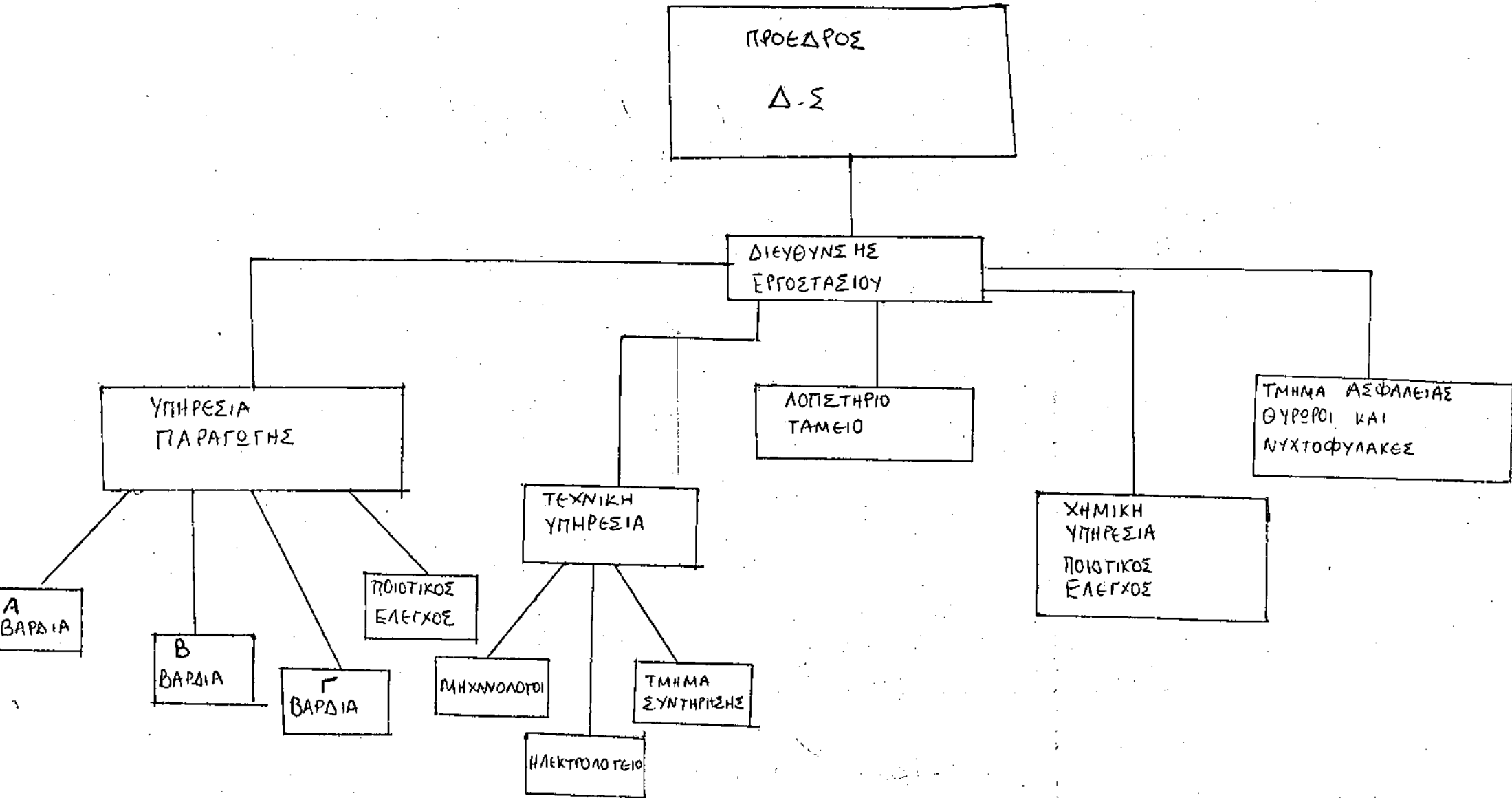
γ) παραγωγή φυσικών χυμών και νέктar διαφόρων φρούτων σε ασηπτική συσκευασία ΤΕΡΤΑ-ΡΑΚ.

δ) παραγωγή σακχαροκρήπτων κύβων φλούδας εσπεριδοειδών.

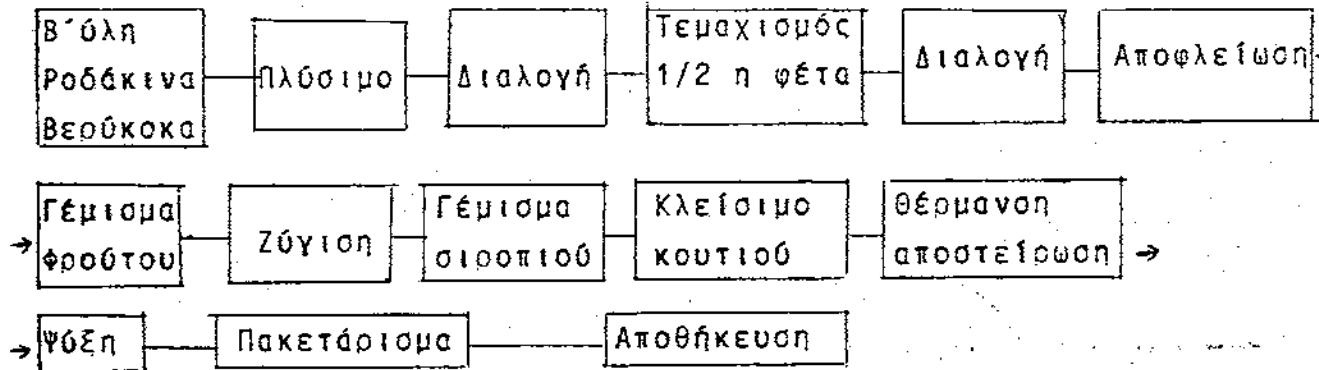
Για την αγωγή τα εσπεριδοειδή, ακολουθείται η παρακάτω διαδικασία:

Οργανόγραμμα της I.O.N A.E

Για την β' ύλη, τα ροδάκινα και βερούκοκα πραγματοποιείται η παρακάτω διαδικασία επεξεργασίας.

Οι ποσότητες προϊόντων που μπορούν να επεξεργαστούν για τα εσωτερικοειδή είναι: 450 τόνοι νωπών προϊόντων /24 ώρες και για τα ροδάκινα-βερούκοκα είναι 100 τόνοι /24 ώρες.

Η ασυπτική συσκευασία TETRA-PAK ανέρχεται σε 6.500 κιβώτια, περιεχομένου 12X1 λίτρο και 7.000 κιβώτια, περιεχομένου 27X0,2 λίτρα το 24ωρο. Τα παραγόμενα προϊόντα κατευθύνονται προς το εσωτερικό και εξωτερικό της Ελλάδας, έχοντας την φίρμα ZAK. Προς το εσωτερικό υπάρχει κεντρικός διανομέας και τοπικοί αντιπρόσωποι, ενώ προς το εξωτερικό οι πωλήσεις γίνονται από άλλες εμπορικές επιχειρήσεις.

Στην ΚΘΝ-ZAK απασχολούνται 24 άτομα υπάλληλοι και το εργατικό προσωπικό κατά περιόδους φτάνει τα 200 άτομα.

Όσον αφορά τον προγραμματισμό και τον έλεγχο της λειτουργίας του εργοστασίου, υπάρχει το τμήμα προγραμματισμού που διαμορφώνει το BUDGE κάθε χρόνο με τακτικούς ελέγχους για τυχόν αποκλίσεις καθώς επίσης το τμήμα παραγωγής διενεργεί ελέγχους στις α' ύλες και στις μεθόδους επεξεργασίας.

(Πιο κάτω θα φανεί ποιά τμήματα υπάρχουν καθώς επίσης και η ιεραρχική βαθμίδα).

Στα αποθέματα γίνονται τακτικές απογραφές και καθορίζονται οι

ποσότητες που πρέπει να παραμεινουν. Ακόμη γίνεται υπολογισμός του κόστους παραγωγής από το τμήμα παραγωγής και την οικονομική διεύθυνση.

Υπάρχει ανταγωνισμός τόσο στην Αρτα, με την ΕΣΠΕΡΙΣ όσο και σε ολόκληρη την Ελλάδα με πολλές άλλες επιχειρήσεις ίδιας εκμεταλλεύσεως, που αντιμετωπίζεται με την βελτίωση της ποιότητας, τις προσιτές τιμές πώλησης και αγοράς των προϊόντων από το καταναλωτικό κοινό και από την διαφήμιση μέσω της τηλεόρασης.

Το τμήμα TETRA-PAK είναι από τα πλέον σύγχρονα και γίνεται προσπάθεια εκσυγχρονισμού και βελτίωσης των υπόλοιπων τμημάτων. Η ΚΟΝ -ΖΑΚ έχει πάρει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος από την ρύπανση, έχοντας εισάγει βιολογικό καθαρισμό των αποβλήτων και φίλτρα ελέγχου των καυσαερίων. Όλα τα παραπάνω στοιχεία πάρθηκαν από το λογιστήριο της εταιρείας.

ΩΚΕΑΝΟΣ ΑΕΒΕ

Μία από τις πιο σύγχρονες βιοτεχνίες στον νομό Αρτας, είναι ο ΩΚΕΑΝΟΣ, έχοντας μόλις ένα χρόνο λειτουργίας.

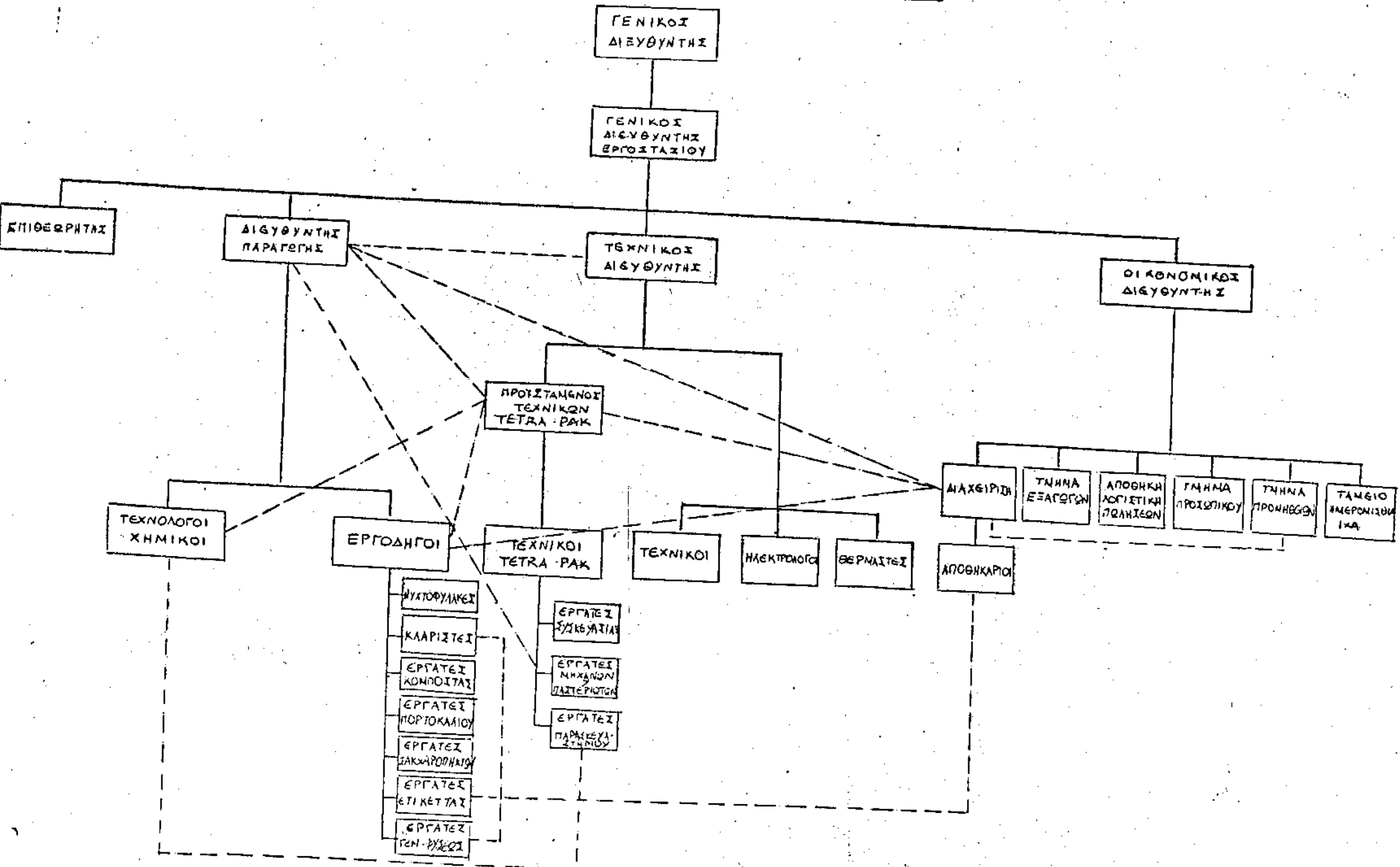
Κύριο αντικείμενο απασχόλησης είναι η επεξεργασία ιχθυοφών, κυρίως βακαλάου.

Οι πρώτες ύλες, δηλ. τα ψάρια και επί το πλείστον ο βακαλάος προέρχεται από χώρες των βορείων Ατλαντικών, όπως την Νορβηγία-Δανία-Γροιλανδία και τώρα τελευταία από την Ισπανία.

Υπολογίστηκε ότι πρώτο χρόνο λειτουργίας της βιοτεχνίας επεξεργάστηκαν 450 τόνοι βακαλάου.

Σκοπός της βιοτεχνίας είναι να φτάσει στους 1.000 τόνους επεξεργασίας (για κάθε χρόνο), έχοντας βέβαια και περισσότερες δυνατότητες.

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΝ-ΖΑΚ

Οι πρώτες ύλες που προσέρχονται από το εξωτερικό, μπορούν να υπολογιστούν για κάθε φορτίο σε 23 τόνους, με συνολικό κόστος από 10-12 εκατομμύρια δρχ, ανάλογα την ποιότητα και την χώρα προέλευσης.

Σε κάθε παραγγελία γίνεται και έλεγχος της ποιότητας από τους υπευθύνους της εταιρείας που πραγματοποιούν τις παραγγελίες.

Η διαδικασία επεξεργασίας είναι η εξής:

Ξεπάγωμα των ψαριών-σχίσσιμο σε ειδικές μηχανές και κατόπιν ακολουθεί το αλλότισμα.

Με την πάροδο 50-60 ημερών (του σχισίματος) βγαίνει το προϊόν έτοιμο. Ακολουθείται η συσκευασία τους σε πακέτα και ειδικότερα σε χαρτοκιβώτια με βάρος περιεχομένου 700, 800 GR. και 25 κιλών. Τα έτοιμα προϊόντα διατίθενται σε όλη την Ελλάδα και οι διανομές γίνονται με το κλείσιμο παραγγελίας από τους αντιπροσώπους της εταιρείας.

Οι τιμές πώλησης των προϊόντων θεωρούνται πολύ καλές σε σχέση μ'αυτές των άλλων χωρών και αυτό συμβαίνει γιατί υπάρχει μικρή κατανάλωση παστεριωμένων ιχθυερών κατά άτομο στην Ελλάδα.

Σκοπός της εταιρείας είναι να κάνει στα επόμενα χρόνια εξαγωγές στις ανατολικές χώρες και στην γειτονική μας χώρα την Ιταλία να εισάγει τις πρώτες ύλες με χαμηλότερες τιμές και μικρότερο κόστος.

Στην παραπάνω εταιρεία απασχολούνται 16 άτομα, λαμβάνοντας ικανοποιητικές αποδοχές.

Ο ανταγωνισμός στην περιοχή είναι πολύ μικρός, παρόλο ότι υπάρχει μια άλλη παρόμοια βιοτεχνία, με το ίδιο αντικείμενο εκμετάλλευσης, η ονομαζόμενη Β.Ε.Ψ.

Ο ΩΚΕΑΝΟΣ, αξίζει να σημειωθεί ότι εκτός από την παραπάνω εκμε-

τάλλευση, εκμεταλλεύεται και τα σύγχρονα μεγάλα ιδιόκτητα φυγεία που έχει. Σ'αυτά μπορεί οποιαδήποτε εταιρεία να αποθηκεύει και να συντηρεί τα εμπορεύματά της, για όσο χρονικό διάστημα επιθυμεί. Σχετικά με τα απόβλητα, που αυτά είναι, κομμάτια ψαριών, συλλέγονται με μηχανικά φίλτρα, κατόπιν κατεύθονται σε ιχθυοτροφεία για εκτροφή ψαριών.

ΕΝΩΣΗ ΠΟΤΟΠΟΙΩΝ ΑΡΤΑΣ ΑΕΒΕ

Η ΕΝΩΣΗ ΠΟΤΟΠΟΙΩΝ ΑΡΤΑΣ αποτελεί μια βιοτεχνία, όπου παρασκευάζεται Ούζο-Λικέρ και Μπράντυ.

Συμμετέχουν σε αυτή οκτώ μετοχοί και απασχολούνται εννέα άτομα. Πρώτη ύλη, για την παραγωγή του ούζου-λικέρ και μπράντι, χρησιμοποιείται το οινόπνευμα και το αρωματικό-φυσικό ανετόλ, που προέρχεται από την Κίνα. Το οινόπνευμα προέρχεται, από αποσταγματοποιία μεγάλα, όπως της Πάτρας και Λάρισας.

Για την παραγωγική διαδικασία πραγματοποιείται η παρακάτω μέθοδος. Με την εισαγωγή του καθαρού οίνοπνεύματος, στο εργοστάσιο γίνεται η πρόμιξη με 20% αποσταγμένο οινόπνευμα, προστίθεται αρωματικό φυσικό ανετόλ καθώς και νερό για να βγούν οι βαθμοί που χρειάζονται.

Το οινόπνευμα έχει 95 βαθμούς και μετατρέπεται σε μικρότερη κατηγορία, όχι όμως κάτω των 37 βαθμών.

Στο εργοστάσιο γίνεται η εμφιάλωση του ούζου, λικέρ και μπράντι και μετά πραγματοποιείται η συσκευασία αυτών σε χαρτοκιβώτια.

Η ετήσια παραγωγή φτάνει τους 5 τόνους και τα έτοιμα προϊόντα κατευθύνονται προς το εσωτερικό και εξωτερικό της Ελλάδας.

Για την πώληση αυτών στο εσωτερικό υπάρχουν αντιπρόσωποι και δίκτυα διανομών.

Οι εξαγωγές γίνονται στη Γερμανία-Γαλλία, μέσω Ελλήνων αντιπροσώπων που βρίσκονται μόνιμα στις χώρες αυτές και πραγματοποιούν τις παραγγελίες προς το εργοστάσιο.

Αξιοσημείωτο της πιο πάνω βιοτεχνίας είναι, ότι για τις εξαγωγές των προϊόντων της εισάγονται οι πρώτες ύλες, για την άριστη ποιότητα των προϊόντων και την τήρηση των προδιαγραφών που απαιτούνται από την Ε.Ο.Κ.

Ακόμη στις εξαγωγές γίνεται χημικός έλεγχος από το Γενικό Χημείο του Κράτους, ενώ για τις πωλήσεις των προϊόντων προς το εσωτερικό της χώρας ο έλεγχος της ποιότητας γίνεται από τους παραγωγούς του εργοστασίου.

ΥΔΑΤΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΑΡΤΑΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ.

Είναι γνωστό ότι το νερό επιφανειακό ή υπόγειο είναι ένας φυσικός πόρος, απαραίτητος όχι μόνο για την ανάπτυξη αλλά και για την επιβίωση του ανθρώπου.

Επόμενο κανένα σχέδιο ανάπτυξης δεν μπορεί να καταρτισθεί και πολύ περισσότερο να υλοποιηθεί ρεαλιστικά και αποτελεσματικά αν δεν αντιμετωπισθεί το θέμα υδάτινου δυναμικού στα πιο κάτω πλαίσια:

- Διαθέσιμες ποσότητες και ποιότητες
- Καθορισμός χρήσεων και προτεραιοτήτων
- Καθορισμός χρήσεων υδάτινων αποδεκτών
- Συνδυασμένη διαχείριση επιφανειακών και υπόγειων νερών.
- Διατήρηση ελάχιστης παροχής στην ξηρή περίοδο.
- Προστασία του υδάτινου δυναμικού και των υδρολιπτικών έργων.
- Αξιοποίηση προϋποθέσεων τεχνητού εμπλουτισμού υδροφόρων.

Ετσι η μελέτη του υδάτινου δυναμικού όχι μονάχα θα πρέπει να είναι ενταγμένη στο γενικότερο αναπτυξιακό σχεδιασμό αλλά και αντιδρόφα σε δεύτερη φάση θα αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την τελική διατύπωση και υλοποίηση του σχεδιασμού αυτού.

Κάτω από αυτή την θεώρηση μπορούμε να πούμε ότι συνολικά η Αρτα και ειδικά η Ηπειρος δεν αντιμετωπίζει πρόβλημα ποσοτήτων αλλά πρόβλημα ανισοκατανομής που σε διάφορες περιοχές που θα μπορούσε να λυθεί στα πλαίσια μιας συνδυασμένης διαχείρισης του συνολικού υδάτινου δυναμικού της.

Ειδικότερα σ' ότι αφορά τα υπόγεια νερά υπάρχουν οι ευνοϊκότερες προϋποθέσεις απ' όλες τις άλλες περιοχές της πατρίδας μας.

Κατά την άποψή μας προτεραιότητα έχει η αξιοποίηση του υδροδυναμικού για παραγωγή ενέργειας, η εντατικοποίηση της έρευνας για πετρέλαιο.

Η ριζική αναδιοργάνωση, εκμετάλλευση και έρευνα, η ολοκλήρωση της έρευνας των λιγνιτών και η επιλογή της προσφερότερης αξιοποίησής τους, του Μαρμαρικού δυναμικού, η άμεση εκμετάλλευση της Τύρφης της Κορώνης, η συνέχιση της έρευνας του ορυκτού αλατιού, η τελική διαφανής επανεκτίμηση της εκμετάλλευσης των φωσφοριτών, και η παραπέρα αξιοποίηση των υδάτινων πόρων μπορούν να δώσουν μια νέα πορεία για ανάπτυξη τόσο στην περιοχή της Αρτας και γενικά της Ηπείρου.

Εξετάζοντας τους υδάτινους πόρους (υπόγειοι και επιφανειακοί) σαν ορυκτά, πέρα από τις άλλες ιδιότητες που τους καθιστούν βασικούς παράγοντες για πολύπλευρες αναπτυξιακές δραστηριότητες θα σταθούμε στην ενεργειακή προσφορά τους για την περιοχή της Αρτας και της Ηπείρου αποκτώντας μεγάλη σημασία.

θα πρέπει εξ αρχής να αναφέρουμε ότι η χρησιμοποίησή τους για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να γίνει με μια συνδυασμένη διαχείριση που να προβλέπει όλες τις χρήσεις τους με κύριο γνώμονα την βελτιστοποίηση του οικονομικού αποτελέσματος σε σχέση και με την οικολογική ισορροπία.

Εδώ θα πρέπει να επισημάνουμε την μεγάλη σημασία που έχει ένας σωστός δημοκρατικός εθνικός προγραμματισμός και ένα σωστό θεσμικό πλαίσιο για το νερό.

Δυστυχώς και στον ένα τομέα και στον άλλο οι προηγούμενες κυβερνήσεις δεν έχουν ανταποκριθεί. Σε ότι αφορά την ενεργειακή αξιοποίηση των νερών της Ηπείρου, εκείνο που είναι χαρακτηριστικό ότι εδώ βρίσκεται συγκεντρωμένο ένα σημαντικό ποσοστό του υδροδυναμικού της χώρας, που αντιπροσωπεύει το 12% του αξιοποιημένου δυναμικού σήμερα με δυνατότητα να ξεπεράσει το 25%, σε πλήρη αξιοποίησή του.

Εάν σ' αυτό προσθέσουμε το υδροδυναμικό του Αχελώου και του Εύρου, φαίνεται συνολικά ότι η Δυτ. Ελλάδα προσφέρει σήμερα το 70% του υδροδυναμικού της χώρας σήμερα με σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης δηλ. 13×10^3 CWH σε σύνολο 20×10^3 CWH δυνατοτήτων της χώρας.

Αν πάρουμε υπ' όψη την δυνατότητα της ΔΕΗ θα μπορούσε να θεωρηθεί ρεαλιστικό ως το 2010 να έχει γίνει πλήρη αξιοποίηση του υδροδυναμικού της χώρας, θα πρέπει όμως να επισημάνουμε το ιδιαίτερα ανησυχητικό φαινόμενο που παρατηρείται από τις καθυστερήσεις που δημιουργούνται από τις παρεμβάσεις μεγάλων συμφερόντων στην ολοκλήρωση των υπό κατασκευή υδροηλεκτρικών σταθμών μ' αποτέλεσμα οι ρυθμοί ανάπτυξης να είναι ελάχιστα ικανοποιητικοί.

Επίσης θα θέλαμε να επισημάνουμε τις δυνατότητες ανάπτυξης

μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών που θα μπορούσαν να γίνουν σε πολλές περιοχές της Ηπείρου και να αποδώσουν ένα αξιόλογο ποσό ενεργείας συνολικά 50% μεγαλύτερο από αυτό του Πουρναρίου. Πέρα από το ότι έχουν μικρό κόστος κατασκευής δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερα τεχνικά προβλήματα θα συνέβαλλαν στο ζωντάνεμα απομακρυσμένων περιοχών με μεγάλο κοινωνικό όφελος.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΓΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΝΟΜΟΥ ΑΡΤΑΣ

Από την έρευνα που έγινε στις επιχειρήσεις του Νομού Αρτας αλλά και από στοιχεία που δόθηκαν από το γραφείο Περιβάλλοντος, την εποκτεία Αλιείας Αρτας προέκυψαν τα εξής:

Βιομηχανίες και βιοτεχνίες που χαρακτηρίζονται βαριάς όχλησης που παράγουν δηλ. απόβλητα δυσμεταχειρίσιμα και τοξικά δεν συμβάλλουν στην ρύπανση του περιβάλλοντος και ειδικά στην ρύπανση του Αμβρακικού κόλπου. Ο Αμβρακικός κόλπος, εδώ και πολλά χρόνια αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα ρυπάνσεως έχοντας δυσμενή αποτελέσματα για όλες τις περιοχές που τον περικυκλώνουν.

Όπως είναι γνωστό, ο Αμβρακικός κόλπος έχει επιλεγεί από την Πολιτεία για καθολική αλιευτική αξιοποίηση με μεγάλο αριθμό προγραμμάτων σημαντικής αξίας και ήδη περατώθηκε η σύνταξη σχετικής μελέτης.

Έχουν δοθεί, γι' αυτό, οδηγίες και συστάσεις από το Υπουργείο Γεωργίας στις αρμόδιες Νομαρχιακές Υπηρεσίες όπου αναφέρονται η σκοπιμότητα και η ανάγκη προστασίας του κόλπου, από οποιαδήποτε μορφή ρύπανσης.

Οι μορφές ρυπάνσεως του Αμβρακικού κόλπου είναι οι παρακάτω: Τα αστικά λύματα, τα οικιακά απορρίματα, τα λιπάσματα και τα φυτοφάρμακα αποτελούν ιδιαίτερα σοβαρό και δυσεπίλυτο περιβαλ-

λοντικό πρόβλημα που οφείλεται:

- α) τον μεγάλο όγκο των λυμαφών και απορριμμάτων
- β) τις εξαιρετικά μεγάλες ποσότητες των χρησιμοποιούμενων λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων.
- γ) την αδυναμία ελέγχου και περιορισμού της κίνησης τους σε όλη σχεδόν την περιφέρεια.
- δ) την αδυναμία ελέγχου και περιορισμού της κίνησης των ρύπων και απορριμμάτων προς τους τελικούς υδρότινους αποδέκτες.

Η διάθεση των υγρών αποβλήτων και αστικών λυμαφών, γίνεται κύρια στο έδαφος με την διαδικασία των βόθρων.

Το έδαφος δέχεται εκτός από το σύνολο σχεδόν των αστικών λυμαφών και το μεγαλύτερο μέρος των υγρών αποβλήτων, το σύνολο των στερεών και ημίρρευστων καταλοίπων, καθώς και τα λιπάσματα και ένα πολύ μεγάλο μέρος των φυτοφαρμάκων και αποτελεί το βασικότερο αποδέκτη των ρύπων της περιοχής.

Η χρήση των φυτοφαρμάκων στις γεωργικές καλλιέργειες της περιοχής της Αρτας αλλά και όλων των άλλων περιοχών που περικυκλώνονται από τον Αμβρακικό κόλπο, είναι υπερβολική σε σύγκριση με την χρήση τους σε ορισμένες Ευρωπαϊκές χώρες όπως παρατηρήθηκε στα προηγούμενα 8 χρόνια.

ΔΙΚΤΥΟ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΑΡΤΑΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ.

Το μεγαλύτερο ίσως πρόβλημα που υπάρχει για την ανάπτυξη της Ηπείρου είναι το δίκτυο συγκοινωνιών και μεταφορών που την καθιστά ευάλωτη και αδύνατη για παραπέρα ανάπτυξη.

Η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας είναι αποτέλεσμα της σωστής χωροταξικής οργάνωσης των νομών που την αποτελούν

και της κάθε προϋπόθεσης γενικά.

Δυστυχώς μέχρι σήμερα η Πολιτεία έχει εντελώς αγνοήσει το ζωτικό για την ανάπτυξη του τόπου μας αυτό το στοιχείο. Κανένα πρόγραμμα δεν έχει εκπονηθεί μέχρι σήμερα για μια σωστή και οργανωμένη κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη στον τόπο μας.

Η έλλειψη ενός τέτοιου προγραμματισμού δημιουργεί έτσι αυτόματα ένα κύκλωμα μεταβιβάσεων σε αστικά κέντρα που συντηρεί μόνιμα πληθωριστικές πιέσεις με παράλληλη ανάπτυξη ποσοστικών δραστηριοτήτων σε βάρος της αναπτυξιακής πορείας για αποκέντρωση.

Η εικόνα αυτή κατά γενική ομολογία έχει πάρει διαστάσεις μεγάλες και θα πρέπει να απασχολήσει σοβαρά πια την υπεύθυνη πολιτεία

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ

Μπροστά σε αυτή την κατάσταση και για να βγει ο τόπος μας από την απομόνωση, μπαίνει εύλογα το ερώτημα τι πρέπει να γίνει. Καθαριστικές για την μελλοντική ανάπτυξη και τη φυσιογνωμία της Αρτας και κατ'επέκταση όλης της Ηπείρου είναι οι επιλογές έργων υποδομής Εθνικού επιπέδου που θα βγάλουν την Ηπειρο από την απομόνωση και θα αυξήσουν τις δυνατότητες για ανάπτυξη λόγω των δυνατοτήτων που θα δημιουργήσουν σε ποσοπέλαση, επικοινωνία, τροφοδότηση, σύνδεση με αγορές, εξαγωγές προϊόντων με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν και νέες θέσεις εργασίας που θα αλλάξουν έτσι και την δημογραφική κατάσταση όλης της Ηπείρου.

Θα πρέπει για την πενταετία 1990-95 να τεθούν στόχοι που θα κατευθύνουν το πρόγραμμα ανάπτυξης της Ηπείρου έτσι ώστε να αξιοποιηθούν με τον ορθολογιστικότερο τρόπο οι δυνατότητες που θα πρέπει να είναι:

- α) Αρση της απομόνωσης της Ηπείρου από την υπόλοιπη χώρα
- β) Συγκράτηση του πληθυσμού και η κατά το δυνατό ισορροπία

κατανομή στο εσωτερικό.

γ) Η τόνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων με την οργάνωση της κατάλληλης υποδομής, τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και την αύξηση του εισοδήματος.

δ) Μείωση του κόστους μεταφοράς πρώτων υλών καθώς και μείωση του κόστους μεταφοράς των παραγόμενων προϊόντων και η καλύτερη και ταχύτερη διακίνηση αυτών προς τις άλλες περιφέρειες.

Πρωταρχική προϋπόθεση για την επίτευξη των τεσσάρων παραπάνω στόχων είναι η ανάπτυξη ενός σωστού και οργανωμένου συγκοινωνιακού δικτύου.

Ο Προγραμματισμός για την ανάπτυξη ενός τέτοιου συγκοινωνιακού δικτύου θα πρέπει να περιλαμβάνει τους εξής κυρίους άξονες ανάπτυξης:

1) Ανάπτυξη του οδικού δικτύου μεταφορών σε α) Εθνικό και β) Ενδονομαρχιακό ή διανομαρχιακό επίπεδο.

2) Θαλάσσιες συγκοινωνίες (Λιμανία Ηγουμενίτσας-Πρέβεζας-Πάργας)

3) Αερομεταφορές και

4) Σιδηρόδρομοι

Ανάπτυξη οδικού δικτύου μεταφορών

i) Ολοκλήρωση του αυτοκινητόδρομου Ηγουμενίτσας-Βόλου με την διάνοιξη της ούραγγας Κατάρας.

Ο αυτοκινητόδρομος αυτός αποτελεί το πρώτο οδικό δίκτυο στην Ελλάδα που έρχεται να καλύψει βασικούς αναπτυξιακούς στόχους στα πλαίσια της κοινοτικής πολιτικής της ΕΟΚ. Αποτελεί έργο υποδομής "διασυνοριακού" χαρακτήρα.

ii) Η ζευξη Ρίου-Αντίριου-Αρτας-Ιωαννίνων και Αρτας-Ηγουμενίτσας θα δώσει την δυνατότητα ταχείας και άμεσης προσπέλασης και

μεταφορές προϊόντων προς την κεντρική και Νότια Ελλάδα.

ιιι) Άμεση αποπεράτωση του δρόμου Αρτας-Θεσσαλίας (Καρδίτσα-Τρίκαλα): ο δρόμος θα επιτοέψει την μέσω Αρτας ταχεία σύνδεση των λιμανιών Ποέβεζας και Ηγουμενίτσας με Θεσσαλία και θα μειώσει πολύ το κόστος μεταφορές των προϊόντων προς την Σοβιετική Ένωση μέσω Βόλου.

Οδικό δίκτυο ενδονομαρχιακής σημασίας:

Το ενδονομαρχιακό δίκτυο που υπάρχει σήμερα και το υπό κατασκευή ή μελέτη προτεινόμενο με έργα βελτίωσης διάνοιξης και αποπεράτωσης, θα καλύπτουν ικανοποιητικά τους νομούς των πεδινών και ορεινών τμημάτων της Ηπείρου.

Θαλάσσιες συγκοινωνίες:

α) με δημιουργία λιμανιού στην Ηγουμενίτσα: Η σύνδεση του λιμανιού της Ηγουμενίτσας με το λιμάνι του Βόλου και με το κύριο οδικό δίκτυο της Ελλάδας δημιουργεί νέες προοπτικές για ανάπτυξη της Ηπείρου και αποτελεί ένα νέο άξονα προσέγγισης των τουριστικά ανεπτυγμένων περιοχών της Ελλάδας από τις Ευρωπαϊκές χώρες.

Τα φορτία που θα διακινούνται υπολογίζεται να είναι της τάξης των 200-250.000 τόνων ετησίως που σημαίνει ότι θα πρέπει να δέχεται ταυτόχρονα 10-15 οχηματαγωγά πλοία διεθνών γραμμών.

β) δημιουργία λιμανιού Ποέβεζας: Το λιμάνι αυτό έχει φυσική προστασία διαθέτει επαρκή χώρο ελιγμών, παλαιά αποβάθρα για τα πορθμεία γραμμής Ακτιου-Ποέβεζας και νέα προβλήτα 70.000 τ.μ. θα πρέπει το λιμάνι αυτό να εκσυγχρονιστεί με άρτιο εξοπλισμό και καλύτερη οργάνωση ώστε να λειτουργήσει σαν τερματικός σταθμός διακίνησης των προϊόντων.

γ) Λιμάνι της Πόδας: εξυπηρετεί τοπικές γραμμές σύνδεσης με

τους Παξούς και την Κέρκυρα περισσότερο κατά τους θερινούς μήνες.

Αεροπορικές συγκοινωνίες:

α) Τα Γιάννενα συνδέονται αεροπορικά με την Αθήνα και Θεσσαλονίκη στο εσωτερικό δίκτυο μεταφορών, ενώ με το εξωτερικό δίκτυο συνδέεται μόνο με τα Τίρανα. Γι' αυτό απαιτείται η επέκταση των δρομολογίων του εσωτερικού και η σύνδεσή του με άλλες πόλεις του εξωτερικού και κυρίως με τις χώρες της ΕΟΚ.

β) Αεροδρόμιο Ακτίου: Είναι μικρής χρήσης κυρίως στρατιωτικής με αποτέλεσμα να μην υπόχει η οποιαδήποτε άλλη εξυπηρέτηση των αναγκών που παρουσιάζονται.

Θα πρέπει να γίνουν οι απαραίτητες εργασίες βελτίωσης και συμπλήρωσης της τεχνικής υποδομής του αεροδρομίου να λειτουργήσει αυτό σαν εθνικός αερομεταφορέας με απ' ευθείας σύνδεση και με το εξωτερικό, εξυπηρετώντας και πλησιέστερα προς αυτό Ιόνια νησιά.

Για την όρα λόγω της μικρής απόστασης με τα Γιάννενα εξυπηρετείται σήμερα από το αεροδρόμιο αυτό, παράλληλα με την ανάπτυξη και του αεροδρομίου του Ακτίου θα είναι πιο εύκολη η επιλογή του.

Σιδηροδρομικό δίκτυο: Πριν μερικά χρόνια είχε αναγγελθεί από τον ΟΣΕ στο 15/ετές πρόγραμμα η Σιδηροδρομική ένωση της Ηπείρου, μέσωσ Πατρας με δημιουργία της Δυτικής Σιδηροδρομικής Πύλης στην Ηγουμενίτσα.

Όμως εδώ και τόσα χρόνια η αναγγελία αυτή έμεινε σαν αναγγελία μόνο στο χαρτιά.

Κανένα πρόγραμμα και καμιά μελέτη δεν προχώρησε γαι την υλοποίηση του έργου αυτού.

Πιστεύουμε πως είναι ο καιρός να προχωρήσει η υλοποίηση του προγράμματος αυτού για να βελτιωθεί έτσι σημαντικά ο τομέας των μεταφορών εμπορευμάτων και συγκοινωνιών στην Δυτική Ελλάδα (Ηπειρος-Δυτική Στερεά).

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ.

Ο θεσμός των Προγραμματικών Συμβάσεων θεσπίστηκε στη χώρα μας με τον Νόμο 1416/84.

Οι Προγραμματικές Συμβάσεις συνάπτονται μεταξύ Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και φορέων του Δημοσίου Τομέα, για τη μελέτη και εκτέλεση προγραμμάτων και έργων ανάπτυξης και την παροχή υπηρεσιών.

Στις συμβάσεις αυτές μπορεί επίσης να συμβάλλονται και επίσημοι φορείς, σύνδεσμοι Ο.Τ.Α., επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. και συνεταιρισμοί.

Απαραίτητα στοιχεία των Προγραμματικών Συμβάσεων είναι τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις κάθε συμβαλλόμενου φορέα, οι πόροι που θα διατεθούν, τα ποσά χρηματοδότησης και το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης έργων ή προγραμμάτων. Ακόμα ο φορέας στον οποίο μπορεί να ανατεθεί η διαχείριση, εκμετάλλευση και συντήρηση των έργων μετά την ολοκλήρωσή τους.

Η εισαγωγή του θεσμού αυτού είναι αποτέλεσμα των σύγχρονων κοινοοικονομικών συνθηκών και των επιλογών της Πολιτείας.

Οι νέες συνθήκες που δημιουργήθηκαν από την εξέλιξη της βιομηχανικής κοινωνίας, την πρόοδο της τεχνολογίας, την αντιμετώπιση των σύνθετων προβλημάτων που δημιουργεί η σημερινή ανάπτυξη, έκαναν επιτακτική την ανάγκη της συμμετοχής των Τοπικών φορέων

στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και την αναπτυξιακή διαδικασία. Παράλληλα η αντίληψη ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν είναι μόνο διοικητικός θεσμός, αλλά περιέχει μια κοινωνικοπολιτική δυναμική και η ανάγκη μεταφοράς αρμοδιοτήτων από το Κράτος στην Περιφέρεια οδήγησαν στη θεσμοθέτηση νέων τρόπων διαχείρισης των τοπικών υποθέσεων και συνεργασίας μεταξύ κεντρικής εξουσίας και τοπικών αρχών.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ (ΠΣΑ)

Η Προγραμματική Σύμβαση για την ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος της περιοχής Αμβρακικού Κόλπου, είναι η πλέον ενδιαφέρουσα από τις συμβάσεις που υπογράφηκαν μέχρι σήμερα.

Στο πρώτο άρθρο της Π.Σ.Α. αναφέρονται τα εξής:

- 1) Η ευρύτερη περιοχή του Αμβρακικού έχει σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης με αξιοποίηση των φυσικών πόρων της. Η μορφολογία και οι υδροβιολογικές συνθήκες του ανοιχτού κόλπου καθώς και οι λιμνοθάλασσες της περιοχής δίνουν την δυνατότητα δυναμικής αξιοποίησης της περιοχής.
- 2) Η περιοχή του Αμβρακικού παρουσιάζει αξιόλογες δυνατότητες Τουριστικής και Πολιτιστικής ανάπτυξης με την αξιοποίηση των περιοχών και των πόρων.
- 3) Ο Αμβρακικός Κόλπος είναι ένας από τους σημαντικότερους βιοτόπους στην Ελλάδα και προστατεύεται από τη διεθνή σύμβαση RAMSAR.
- 4) Με βάση τις μέχρι 27.3.85 που υπογράφηκε η Π.Σ.Α. μελέτες και την αξιολόγηση των προτάσεων από το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ) η ολοκληρωμένη ανάπτυξη της περιοχής θα πρέπει να βασίζεται:

α) Στην αλιευτική και ιχθυοκομική ανάπτυξη, την ήπια τουριστική ανάπτυξη καθώς και την πολιτιστική ανάπτυξη της περιοχής.

β) Στην προώθηση αναπτυξιακών προγραμμάτων στον αγροτικό τομέα εναρμονισμένων με τις απαιτήσεις προστασίας του περιβάλλοντος της περιοχής.

γ) Στην κατασκευή των έργων υποδομής που θα μειώσουν τη σημερινή απομόνωση της δυτικής πλευράς του Αμβρακικού και γενικότερα θα υποβοηθήσουν την ανάπτυξη της περιοχής.

Παράλληλα είναι αναγκαία:

δ) Η προστασία του περιβάλλοντος και ειδικότερα η εφαρμογή στην πράξη της υπάρχουσας νομοθεσίας για την προστασία των υδάτων από τη ρύπανση.

ε) Ο συντονισμός όλων των συναρμόδιων φορέων του δημόσιου τομέα, για τη συνδυσασμένη και προγραμματισμένη κατασκευή των απαραίτητων έργων υποδομής και κοινωνικού εξοπλισμού στην περιοχή, καθώς και για τη συστηματική και αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων πολιτικής για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος της περιοχής.

στ) Η συντονισμένη οικονομική ενίσχυση και τεχνική-επιστημονική υποστήριξη των τοπικών παραγωγικών πρωτοβουλιών των Ο.Τ.Α. των συνεταιριστικών οργανώσεων και ιδιωτικών φορέων για την παραγωγική αναβάθμιση της περιοχής.

ζ) Η ενεργή συμμετοχή του λαού και των φορέων του στην αναπτυξιακή διαδικασία και ο ουσιαστικός κοινωνικός έλεγχος των αποφάσεων που αφορούν την ανάπτυξη της περιοχής.

Η ΜΕΧΡΙ ΤΩΡΑ ΠΟΡΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η περιοχή του Αμβρακικού κόλπου αποτελεί αντιπροσωπευτική

περίπτωση περιφέρειας με χαμηλούς δείκτες ανάπτυξης και μεγάλο δυναμικό που δεν έχει αξιοποιηθεί.

Με τον διοικητικό συνδυασμό τριών νομών και τμήμα δύο περιφερειών χρειαζόταν ένα αποτελεσματικό μηχανισμό με συγκεκριμένους στόχους.

Ενώ συνέτρεχαν οι βασικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή της Προγραμματικής Σύμβασης, στη πορεία έγινε κατανοητό πως διανυόταν μια μεταβατική πειραματική θα λεγάμε, περίοδος.

Για πρώτη φορά δοκιμάζονταν στην πράξη συμμετοχικές διαδικασίες φορέων από την Τ.Α., τον κόσμο της τοπικής και περιφερειακής οικονομίας και του συνεταιριστικού κινήματος.

Τα θεσμικά όργανα της Σύμβασης έπρεπε να αντιμετωπίσουν διιστάμενες απόψεις των διαφόρων φορέων για ένα συγκεκριμένο ζήτημα και να συγχρονίσουν ενέργειες της Κεντρικής και τοπικής διοίκησης.

Πολλές φορές ακόμα και τα όργανα παρακολούθησης και εκτέλεσης της Σύμβασης όπως η Γενική Συνέλευση είναι δύσκολο να εναρμονίσουν γρήγορα τα μέλη σε κοινή δράση, εφόσον πρέπει να συμφωνήσουν μεταξύ τους.

Αλλά και στην περίπτωση κοινής αποδοχής για μια προτεινόμενη λύση οι διαφορές στον τρόπο που ανέκαθεν ενεργούσαν και ενεργούν οι φορείς εμπόδιζαν την έγκαιρη λήψη αποφάσεων.

Άμεση σχέση έχει και η γραφειοκρατία που δημιουργήθηκε στο μεταβατικό αυτό στάδιο εξαιτίας της μεταφοράς του κέντρου βάρους από τα Υπουργεία στην περιφερειακή, νομαρχιακή και τοπική διοίκηση.

Για π.χ. ενώ στο παρελθόν ένα συγκεκριμένο Υπουργείο περιλάμβανε στο πρόγραμμά του ένα συγκεκριμένο έργο στην περιοχή του Αμβρα-

κικού, με την νέα αντίληψη η αξιολογηση του βαθμού προτεραιότητας του έργου προκύπτει μέσα από συλλογικές διαδικασίες των οργάνων της Σύμβασης στις οποίες συμμετέχουν και εκπρόσωποι του συγκεκριμένου Υπουργείου.

Η αντιστροφή λοιπόν αυτή έχει μεγάλη σημασία στην αντίληψη στο στάδιο αυτό, δεν παύει όμως η εφαρμογή της να συναντά προβλήματα καθυστέρησης.

Οι όροι που όριζε κατ' αρχήν η Σύμβαση διοχετεύθηκαν με τη διαδικασία του προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, παρά με την κατά γράμμα εφαρμογή του πνεύματος της Π.Σ.Α. για αξιολόγηση, έγκριση και προώθηση χρηματοδοτικά ενός συγκεκριμένου έργου.

Η Σύμβαση όριζε την ενίσχυση και προώθηση επιχειρηματικής δραστηριότητας των Ο.Τ.Α., συνεταιρισμών και μεικτών επιχειρήσεων. Πιο δυναμικοί οι συνεταιρισμοί, έχοντας κάποια πείρα στην οικονομική διαχείριση, ανταποκρίθηκαν πολλές φορές με δικές τους πρωτοβουλίες.

Οι Ο.Τ.Α. δεν είχαν εμπειρίες σε επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Πράγματι οι όροι ανταγωνισμού στην αγορά επιβάλλουν πολύ μεγάλη προετοιμασία των φορέων αυτών πριν αναλάβουν τέτοια δραστηριότητα.

Το τρίτο σκέλος του θέματος της χρηματοδότησης αναφέρεται στη δράση του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας. Η προσέλευση νέων επενδυτών και η κινητοποίηση εγχώριων κεφαλαίων, που ωστόσο ήταν ελάχιστα, αποτέλεσε από νωρίς έναν από τους σοβαρότερους προβληματισμούς των συμμετεχόντων φορέων.

Όμως το ευνοϊκό κλίμα για νέες επενδύσεις δεν είναι σίγουρα υπόθεση σύντομου χρονικού διαστήματος, εφόσον ορισμένα έργα

υποδομής όπως συγκοινωνιακά, αποχετευτικά, ύδρευσης κλπ., δεν έχουν ολοκληρωθεί.

Τέλος δεν πρέπει να αγνοηθούν κονδύλια όπως αυτά των Μεσογειακών Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων (Μ.Ο.Π.) που αποτελούν δυνατότητα της περιοχής να αυξήσει το βαθμό χρηματοδότησης με την κατάλληλη αξιοποίησή τους.

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ (ΕΤΑΝΑΜ)

Ένα από τα αντικείμενα της Π.Σ.Α. ήταν η σύσταση της Εταιρείας Ανάπτυξης Αμβρακικού (ΕΤΑΝΑΜ). Προϋπόθεση για τη σύσταση Εταιρείας ήταν η σύνταξη οικονομοτεχνικής μελέτης σκοπιμότητας. Η μελέτη ανατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών στην Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, η οποία εκπόνησε τη μελέτη το α' εξάμηνο του 1987.

Στη μελέτη αυτή διαφαίνεται ότι η ευρύτερη περιοχή του Αμβρακικού έχει δυνατότητες ανάπτυξης, εφόσον αξιοποιηθεί το ανθρώπινο δυναμικό και οι φυσικοί πόροι της περιοχής με παράλληλη προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Στα δεδομένα αυτά στηρίζεται το πρόγραμμα ανάπτυξης της περιοχής που υλοποιείται μέσω της Π.Σ.Α.

Το πρόγραμμα αυτό καλείται να συντονίσει και να υποβοηθήσει η ΕΤΑΝΑΜ.

Σκοπός της Εταιρείας είναι η παροχή υπηρεσιών σε τομείς όπου το τοπικό δυναμικό δεν επαρκεί, όπως και κάθε δραστηριότητα που αποσκοπεί στην επίτευξη των σκοπών της Π.Σ.Α.

Παράλληλα η Εταιρεία θα αναλαμβάνει τη μελέτη, το συντονισμό και την παρακολούθηση έργων που αναφέρονται στα 5ετή προγράμματα και θα αναθέτονται σ' αυτή με ειδικές προγραμματικές συμβάσεις.

Ακόμη η Εταιρεία θα σχεδιάζει ειδικά προγράμματα ανάπτυξης και θα υποστηρίζει τις τοπικές αναπτυξιακές πρωτοβουλίες.

Ουσιαστικά η ETANAM θα είναι ο μοχλός κινητοποίησης του παραγωγικού δυναμικού της περιοχής, ο φορέας τεχνικής υποστήριξης των τοπικών παραγωγικών πρωτοβουλιών.

Η διάρκεια της Εταιρείας είναι 50 χρόνια και έχει τη νομική μορφή Δημοσυνεταιριστικής Ανώνυμης Εταιρείας με μετοχικό κεφάλαιο 45.000.000 δρχ. Η Εταιρεία διοικείται από 11μελές Διοικητικό Συμβούλιο.

Σκοπός ίδρυσης της ETANAM είναι η προώθηση της τοπικής ανάπτυξης με ρυθμούς ταχύτερους απ' αυτούς με τους οποίους θα προχωρούσε από μόνη της η περιοχή.

Αυτή η προσπάθεια, όπως είναι αυτονόητο, απαιτεί οικονομικούς πόρους για την κάλυψη του λειτουργικού κόστους της Εταιρείας. Στη θεωρία αυτό το κόστος πρέπει να καλυπτεται από τη διάθεση του "παραγομένου προϊόντος" στην τοπική αγορά, στην πράξη όμως και μεσοπρόθεσμα αυτό δεν είναι απόλυτα εφικτό.

Η ETANAM επομένως λειτουργώντας με ιδιωτικό-οικονομικά κριτήρια αλλά με κοινωνικούς στόχους, είναι δυνατό να μη μπορεί να καλύπτει μεσοπρόθεσμα το λειτουργικό της κόστος και να χρειαστεί ένα μέρος αυτού του κόστους να χρηματοδοτηθεί.

Η ανάγκη αυτή της χρηματοδότησης δεν θα πρέπει να ληφθεί σαν ένδειξη μη βιωσιμότητας της Εταιρείας, αλλά σαν ανάγκη στήριξης από κοινωνικούς πόρους των δραστηριοτήτων της που έχουν προσανατολισμό την τοπική ανάπτυξη με κινητοποίηση δημόσιων, κοινωνικών και ιδιωτικών φορέων.

Ενας λόγος για τον οποίο ιδρύθηκε η ETANAM, είναι να δημιουργήσει τη ζήτηση για υπηρεσίες που συμβάλλουν στην ανάπτυξη και

να τις κάνει προσιτές σε όλους τους τοπικούς φορείς.

Μεγάλο μέρος από τη δράση της ETANAM θα είναι η όσο το δυνατόν ευρύτερη διάδοση της τεχνογνωσίας και των Πληροφοριών που θα κατέχει, ώστε να διευρύνει τις συνθήκες που θα επιταχύνουν την τοπική ανάπτυξη. -

Εδώ βρίσκεται και η διαφορά με τις ιδιωτικές επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών. Αυτές διαφυλάσσουν την τεχνογνωσία τους και διαχέουν τόσο, όσο θεωρούν ότι είναι αρκετή για να προκαλέσουν την απαραίτητη ζήτηση των εξειδικευμένων υπηρεσιών τους.

Η ETANAM δεν έχει ως επιχειρησιακό στόχο τη μεγιστοποίηση των κερδών της, αλλά την αριστοποίηση των παρεχομένων υπηρεσιών της ώστε να δημιουργηθεί τοπικό οικονομικό πλεόνασμα.

Έχει αναγνωριστεί διεθνώς ο ρόλος που μπορούν να παίξουν στην προώθηση της περιφερειακής ανάπτυξης οι αναπτυξιακές εταιρείες, με τη διάχυση της πληροφόρησης, την τεχνική υποστήριξη τοπικών αναπτυξιακών πρωτοβουλιών και την προώθηση νέων επενδυτικών δυνατοτήτων.

Στην πράξη η αποτελεσματικότητα της ETANAM θα εξαρτηθεί από δύο συγκεκριμένες παραμέτρους:

α) Την ορθολογική οργάνωση και διοίκησή της, ώστε να μπορέσει να πλησιάσει το τοπικό παραγωγικό δυναμικό και να το κινητοποιήσει και

β) τη μόνιμη και ουσιαστική υποστήριξή τους από τους δημόσιους, ιδιωτικούς και κοινωνικούς φορείς.

Τα τελευταία χρόνια συνειδητοποιείται όλο και περισσότερο η ανάγκη για ένα διαφορετικό μοντέλο ανάπτυξης της Ελληνικής Οικονομίας και κοινωνίας.

Η ανάπτυξη αυτή δεν μπορεί παρά να βασίζεται κύρια στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας της Ελληνικής Περιφέρειας με κοινωνική συναίνεση και συμμετοχή και επομένως στηρίζεται στην αποκέντρωση, την τοπική αυτοδιοίκηση, το δημοκρατικό προγραμματισμό και την ενίσχυση των τοπικών παραγωγικών πρωτοβουλιών.

Η ίδρυση της ETANAM είναι αποτέλεσμα κοινής πολιτικής βούλησης του κράτους και των τοπικών φορέων, που συμμετέχουν καθοριστικά στο μετοχικό κεφάλαιό της.

Ο χαρακτήρας των στρατηγικών στόχων της εταιρείας την προσδιορίζει ως τεχνικό φορέα, που δεν θα λειτουργεί ανταγωνιστικά αλλά θα συνεργάζεται με τους φορείς του ιδιωτικού-κοινωνικού-δημοσίου τομέα της οικονομίας.

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι το πλαίσιο λειτουργίας της ETANAM έχει τα εξής πλεονεκτήματα:

1) Η νομική μορφή, της επιτρέπει μεγαλύτερη λειτουργική ευελιξία και αποτελεσματικότητα.

2) Η σύνθεση του μετ. κεφαλαίου της δίνει τη δυνατότητα ενός άμεσου δημοκρατικού κοινωνικού ελέγχου στις δραστηριότητές της και εξασφαλίζει τη μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση και συστηματική υποστήριξη της από το Κράτος, τους Ο.Τ.Α., τις Συνεταιριστικές οργανώσεις, τα Επιμελητήρια κ.λ.π.

3) Η αντιπροσωπευτική σύνθεση του Δ.Σ. της Εταιρείας δίνει τη δυνατότητα εσωτερικής σύνθεσης των διαφόρων κοινωνικοπολιτικών απόψεων.

4) Το ιδιωτικοοικονομικό πλαίσιο στο οποίο θα λειτουργεί η Εταιρεία δίνει τη δυνατότητα ορθολογικής σύνδεσης αναπτυξιακού προγραμματισμού και αναπτυξιακών πρωτοβουλιών.

5) Τέλος για τους λόγους που αναφέρθηκαν παραπάνω η ΕΤΑΝΑΜ και γενικότερα οι αναπτυξιακές εταιρείες μπορούν να είναι τα εργαλεία υλοποίησης των προγραμματικών συμβάσεων.

Με τις προϋποθέσεις αυτές η ΕΤΑΝΑΜ θα μπορέσει πραγματικά να γίνει μοχλός της ανάπτυξης όλων των περιοχών που καλύπτουν τον Αμβρακικό Κόλπο, πρότυπο παράδειγμα ευρύτερης συνεργασίας των φορέων του Δημοσίου, του Κοινωνικού και του ιδιωτικού φορέα.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.

Οι αναπτυξιακές δυνατότητες και προοπτικές του Νομού της Αρτας είναι σημαντικές και μπορούν να πραγματοποιηθούν και να αξιοποιηθούν σε μεγάλο βαθμό.

Η καθολική και ορθολογική αξιοποίηση των προϊόντων του πρωτογενή τομέα εξασφαλίζει και αυτοδυναμία και βιωσιμότητα αλλά και υψηλή αποδοτικότητα σαν αποτέλεσμα μείωσης βασικών κοστολογικών μεγεθών.

Αν η προαναφερθείσα καθετοποίηση συνδυαστεί με την εφαρμογή οργάνωσης ή ανταγωνιστικότητας των μονάδων δεν μπορεί παρά να θεωρείται δεδομένη.

Η παραέρα και σε περισσότερο οργανωμένη μορφή αξιοποίηση των κλάδων της παραδοσιακής βιοτεχνίας θεωρείται και εφικτή και αποδοτική.

Επιπρόσθετα η δημιουργία ελκυστικού εμπορικού ενδιαφέροντος ουδέτερων βιομηχανιών (όχι βαριάς μορφής) εγκατεστημένων εντός αλλά και εκτός θεσμοθετημένων βιομηχανικών περιοχών θα προσδώσει ιδιαίτερο αναπτυξιακό χαρακτήρα στην περιοχή.

Αυταπόδεικτο ασφαλές συμπέρασμα απ' όσα αναφέρθηκαν είναι ότι η μεταποίηση είναι καθοριστικής σημασίας παράγοντας για την ανάπτυξη της περιοχής.

Οι υπάρχουσες χρονίζουσες αδυναμίες είναι:

- Το σχετικό μικρό μέγεθος των βιοτεχνιών.
- Η μικρή συγκριτικά παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητά τους.
- Οι χαμηλοί ρυθμοί νέων επενδύσεων σ' ό,τι αφορά νέες αλλά και υφισταμένες μονάδες.
- Το χαμηλό οργανωτικό επίπεδο.

Εκτιμάται ότι με την εφαρμογή μιας ορθολογικά προγραμματισμένης πολιτικής, μπορεί να αμβληθούν, η πρόκληση του '92 το επιβάλλει και συνάμα κρούει τον κώδωνα του κινδύνου, ο οποίος βέβαια δεν είναι μόνο τοπικός κίνδυνος αλλά και πανελλήνιος.

Τα μέτρα που πρέπει να παρθούν είναι:

1) Η δημιουργία έργων υποδομής και η βελτίωση και ο εκσυγχρονισμός ορισμένων βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων.

2) Η ολοκλήρωση και αποτελεσματική οργάνωση των βιομηχανικών περιοχών.

3) Η αύξηση της παραγωγικότητας η οποία μπορεί να εφαρμοστεί με την τυποποίηση των προϊόντων, την ορθολογική οργάνωση της παραγωγής, την καθετοποίηση, την διαρκή εκπαίδευση και εξειδίκευση του προσωπικού.

4) Η δημιουργία Τράπεζας πληροφοριών με αντικείμενο την παροχή στοιχείων και πληροφοριών τόσο σε επίπεδο δημιουργίας νέων επενδύσεων όσο και βελτίωση των υφισταμένων ή τμημάτων τους.

5) Η αξιοποίηση των υπάρχοντων στελεχών σε επίπεδο παραγωγικό, MARKETING, πληροφορικής.

6) Η εφαρμογή σοβαρών κινήτρων μετακίνησης επιχειρήσεων και επιχειρηματικών από τα αστικά κέντρα στην επαρχία.

7) Η αναμόρφωση του Τραπεζικού συστήματος με σκοπό την προώθηση επενδύσεων με κριτήριο καθαρά μακρο-μικροοικονομικό και όχι

στενά Τραπεζικά που πολλές φορές αγνοώντας τις επιταγές της Οικονομικής επιστήμης και πρακτικής τείνουν στενά στην όσο το δυνατό αποτελεσματικότερη διασφάλιση των χορηγούμενων δανείων.

8) Η ποιοτικότερη δραστηριότητα των Συνεταιριστικών οργανώσεων πάνω σε βάσεις ορθολογισμού με την χρησιμοποίηση και την ανέθεση αρμοδιοτήτων σε εξειδικευμένα και ικανά στελέχη.

9) Η προσαρμογή του πλαισίου των κινητριστικών Νόμων (Ν.1262/1982 κ.λ.π.) στις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες της περιοχής με έμφαση ενίσχυσης των τομέων και κλάδων που έχουν ιδιαίτερη παραγωγική και εμπορική βαρύτητα για την Αρτα (εσπεριδοειδή, παραδοσιακή βιοτεχνία, κτηνοτροφία κλπ).

10) Η οικονομική βοήθεια και ενίσχυση ορισμένων επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν προβλήματα οικονομικά και λειτουργικά.

11) Η αξιοποίηση των πρόσφορων πηγών χρηματοδότησης -ενίσχυσης πέραν των διάφορων νόμων που παρέχουν κίνητρα καθώς και η διεκδίκηση μεγαλύτερων κυρίως Κοινοτικών.

Η πολιτεία με την έκφραση των τοπικών αναπτυξιακών της οργάνων, οι ιδιώτες, οι Τράπεζες, οι Συνεταιρισμοί, η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορούν να παίξουν σημαντικό ρόλο, που μπορούν να καθιστήσουν και παράγοντες ανάπτυξης βιοτικού επιπέδου στο Νομό Αρτας.

12) Συμπεράσματα περιβαλλοντικής φύσεως.

α) Είναι φανερό και γνωστό σε όλους μας ότι τα μέτρα που παίρνονται για την προστασία του περιβάλλοντος από τη ρύπανση και την μόλυνση, στις περισσότερες περιπτώσεις και εκεί που εντοπίζονται έντονα και ορατά προβλήματα δεν εφαρμόζονται από τους διάφορους αρμόδιους φορείς και το ίδιο το Κράτος.

Δεν εφαρμόζονται αντικειμενικά και ουσιαστικά, παρά μόνο τυπικά, απλώς να δίνεται η εντύπωση πως υπάρχουν και εφαρμόζονται.

Αυτό συμβαίνει, είτε γιατί εξυπηρετούνται διάφορα συμφέροντα, είτε υπάρχει αδιαφορία από τους φορείς - το κράτος και ακόμη διότι υπάρχει ένα σημαντικό οικονομικό κόστος για την προστασία του περιβάλλοντος και ο μη ορθός υπολογισμός απ'όλους, των δυσμενών συνεπειών και επιπτώσεων από τη ρύπανση.

β) Έχει παρατηρηθεί ότι οι περισσότεροι MANAGERS των βιομηχανικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων δεν έχουν αποκτήσει ακόμη περιβαλλοντική συνείδηση.

Κύρια επιδίωξή τους και σκοπός τους είναι η αποτελεσματική λειτουργία, η αύξηση των εσόδων και κερδών των επιχειρήσεων καθώς ακόμη η διαφάνεια των ίδιων των MANAGERS και των επιχειρήσεων στο κοινωνικό σύνολο και στην Πολιτεία.

Έτσι δεν υπάρχει συνείδηση των περιβαλλοντικών προβλημάτων και των δυσμενών αποτελεσμάτων.

Εδώ ακόμη παρουσιάζεται ο αδρανής και ελλειπής κρατικός έλεγχος, για την προστασία του περιβάλλοντος.

Με την πάροδο του χρόνου συνόητο και επόμενο θα είναι η συσσώρευση των περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Η κακή υποδομή και αδιαφορία που υπάρχει θα οδηγήσουν σίγουρα σε σύντομο χρονικό διάστημα στη συσσώρευση των προβλημάτων και θα βρεθούμε μπροστά σε αδιέξοδα.

γ) Ένα ακόμη συμπέρασμα στο οποίο οδηγούμαστε είναι ότι εκουγχρονισμός των βιομηχανικών επιχειρήσεων δεν μπορεί να υπάρξει, όταν η πολιτεία-το κράτος, αλλά και οι ίδιες οι επιχειρήσεις δεν έχουν πάρει όλα τα απαραίτητα και αποτελεσματικά μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος.

Έτσι ο εκουγχρονισμός των βιομηχανικών επιχειρήσεων θα πρέπει να περιέχει ειδικά και ουσιαστικά στοιχεία που αφορούν προβλήματα

περιβαλλοντικής φύσεως και μέθοδοι επίλυσης αυτών.

Από τα πιο πάνω καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι βιομηχανικές επιχειρήσεις για να είναι σύγχρονες θα πρέπει να είναι και προσαρμοσμένες στο περιβάλλον.

Οι απαιτήσεις της ζωής μας, σημερινές και μελλοντικές, η προστασία του πολιτισμού μας και της ίδιας της ζωής μας, η ενοποίηση και η πρόκληση του '92 μας οδηγούν σε μια σκέψη και ένα βασικό συμπέρασμα ότι:

η ανάπτυξη και η πρόοδος όλων μας θα πρέπει να είναι συνδεδεμένη με την περιβαλλοντική προσαρμογή.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. 4ο ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ.
ΑΡΤΑ 19-20-21 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1988 (ΤΟΜΟΣ Α, Β)
2. ΠΛΟΥΤΟΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΝΟΜΟΥ ΑΡΤΑΣ (ΤΟΜΟΣ Β).
3. ΔΕΛΤΙΟ ΣΕΒ, ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΚΑΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.
4. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ:
 - α) ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΡΤΑΣ
 - β) ΤΜΗΜΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΑΡΤΑΣ
 - γ) ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ-ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
 - δ) ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΙΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΑΡΤΑΣ.
 - ε) ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
 - στ) ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΛΙΕΙΑΣ ΑΡΤΑΣ
5. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΙΩΑΝΝΗ ΚΑΜΠΙΣΟΠΟΥΛΟΥ 1987, ΠΑΤΡΑ.

Επιπλέον θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον καθηγητή Ιωάννη Καμπισόπουλο για την σημαντική βοήθεια που πρόσφερε.-

